

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
FAKULTA ZDRAVOTNICKÝCH VĚD

Lenka Látalová

První gynekologické vyšetření

Bakalářská práce

Vedoucí práce: Mgr. Věra Vránová, Ph.D.

Olomouc 2011

ANOTACE BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Název práce v ČJ: První gynekologické vyšetření

Název práce v AJ: First gynecological examination

Datum zadání: 2011-01-25

Datum odevzdání: 2011-05-06

Ústav a vysoká škola : Ústav porodní asistence FZV UP v Olomouci

Autor práce: Látalová Lenka

Vedoucí práce: Mgr. Věra Vránová, Ph.D.

Oponent práce: dtto pole „Vedoucí práce“

Abstrakt v ČJ: Bakalářská práce je zaměřena na první gynekologické vyšetření. Obsahem teoretické části je popis gynekologického vyšetření, struktura, chod a vybavení ambulance. Popis vyšetřovacích metod, druhy a možnosti antikoncepce.

V praktické části jsou předloženy výsledky výzkumného šetření, které se uskutečnilo na vybraných středních školách, studentů prvních až čtvrtých ročníků. Práce má přispět ke zjištění, jak zodpovědně dívky přistupují ke gynekologické prohlídce, měla by odhalit jejich informovanost v této oblasti a význam prevence.

Abstrakt v AJ:

The main topic of the baccalaureate work is the first gynecological examination. The theoretical part contains the description of a gynecological examination, a structure and an equipment of the ambulance. The description of the methods of examinations, types and the options of contraception.

In the practical part are shown the result of the research, which was realized in the selected secondary schools, among the students of the 1 st to 4 th classes. The aim of the work is to find out how responsible the girls are in the task of a gynecological examination. It should recover their knowledges in this topic and the informance of the prevention.

Klíčová slova v ČJ: GYNEKOLOGIE, GYNEKOLOGICKÉ VYŠETŘENÍ,
GYNEKOLOGICKÁ AMBULANCE, ANTIKONCEPCE, PREVENCE

Klíčová slova v AJ: GYNECOLOGY, GYNECOLOGICAL
EXAMINATIONS, GYNECOLOGICAL CLINIC, CONTRACEPTION,
PREVENTION

Místo zpracování: Olomouc

Rozsah: 54 s., 8 příloh

Místo uložení: Ústav porodní asistence, FZV UP v Olomouci

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci zpracovala samostatně a použila jen uvedené zdroje.

V Olomouci dne.....

.....

Děkuji Mgr. Věře Vránové, Ph.D., za odborné vedení bakalářské práce, vstřícnost, ochotu a rady, které mi poskytla při vypracování práce. Děkuji všem, kteří mi jakýmkoliv způsobem pomohli.

OBSAH

ÚVOD	7
1 TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE	9
1.1 Gynekologie	9
1.2 Gynekologie v ambulantní praxi	9
1.2.1 Gynekologické vyšetření	11
1.2.2 Gynekologické vyšetřovací metody	13
1.2.3 Kdy na gynekologii	14
1.2.4 Úloha porodní asistentky v gynekologické ambulanci	15
1.3 Antikoncepce	17
1.4 Prevence	19
2 PRAKTICKÁ ČÁST	21
2.1 Cíle práce	21
2.2 Metodika výzkumného šetření	21
2.2.1 Charakteristika výzkumného šetření	21
2.2.2 Organizace výzkumu	24
2.2.3 Metodika	24
2.2.4 Statistické zpracování	24
2.3 Výsledky šetření	25
3 DISKUSE	43
ZÁVĚR	47
LITERATURA A PRAMENY	50
SEZNAM TABULEK A GRAFŮ	52
SEZNAM PŘÍLOH	54

ÚVOD

„Smyslem gynekologického vyšetření je posoudit anatomii a funkci reprodukčního systému se zřetelem na stav celého organismu a obtíže, které žena udává, nebo které by mohly nastat. Z hlediska prevence onkogynekologických onemocnění by měla být každá žena starší 20 let vyšetřena gynekologem jednou ročně, včetně cytologického vyšetření děložního hrdla, kolposkopie a vyšetření prsů.“¹ U dospívajících dívek platí, že každá dívka má mít v 15 letech první gynekologickou preventivní prohlídku a další pak jedenkrát ročně.²

Ženy a dívky chtějí být vyšetřovány jako jedinečné bytosti. Důraz je kladen na soukromí a individuální přístup ke každé z nich.³

Kromě nejběžnějšího významu prevence – to je vyhledávání příznaků, příslušné vyšetření a třeba i zavedení léčby je tady i další význam. Dívka se seznámí s gynekologickou ordinací, ztratí ostych a zábrany, zjistí, že se může zeptat na cokoli, co s tímto oborem souvisí.: hygiena rodidel, možnosti antikoncepce, ochrana před pohlavně nakažlivými infekcemi atd.⁴

V bakalářské práci jsem se věnovala významu gynekologických prohlídek z pohledu studentek středních škol. Zjišťovala jsem, jaká je povědomost o gynekologických vyšetřovacích metodách, zda ví, které z nich jsou součástí preventivní prohlídky. Zda při svém prvním pohlavním styku použily antikoncepci a jaký druh je mezi dívkami preferován nejčastěji.

Dále jsem se zaměřovala na to, jaký mají studentky přehled v odborné terminologii, zda při výběru gynekologa volí muže nebo raději ženu a co nebo kdo ovlivnil jeho výběr.

Hlavním cílem bakalářské práce je zmapovat a zjistit jak zodpovědně studentky středních škol přistupují ke gynekologické prevenci, získat přehled o jejich informovanosti v oblasti prvního gynekologického vyšetření.

---

¹ ROB, L., *Gynekologie*, s. 29.

² MACHOVÁ, J., HAMANOVÁ, J., *Reprodukční zdraví v období dospívání*, s. 33.

³ ROB, L., *Gynekologie*, s. 29.

⁴ HOŘEJŠÍ, J., *Gynekologické problémy u děvčátek a dospívajících dívek*, s. 124.

Dílčí cíle:

1. zjistit, zda dívky vědí, kdy by měly začít chodit na gynekologické prohlídky
2. zjistit, zda dívky znají vyšetření, která jsou součástí gynekologické prohlídky
3. zjistit, kdo nebo co ovlivňuje výběr gynekologa
4. zjistit, jaký je věk dívek při první gynekologické prohlídce
5. zjistit, jaký druh antikoncepce dívky volí při pohlavním styku

1 TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE

1.1 Gynekologie

Gynekologie je lékařský obor, který je zaměřený na prevenci a léčbu ženských pohlavních orgánů. Gynekologie je podobor lékařského oboru, který se oficiálně nazývá „Gynekologie a porodnictví“.⁵

Je to základní medicínský obor, který se zabývá péčí o zdraví ženy prevencí, diagnostikou a léčbou nemocí ženských pohlavních orgánů v celém období jejího života, tzn. mimo těhotenství, v těhotenství, za porodu i v šestinedělí. Obor gynekologie a porodnictví se dělí na pět podoborů: maternofetální medicínu, reprodukční gynekologii, onkogynekologii, dětskou a adolescentní gynekologii a urogynekologii. Gynekologie a porodnictví úzce spolupracuje se všemi obory medicíny, nicméně jejími hlavními hraničními obory jsou dětské lékařství, neonatologie, lékařská genetika, chirurgie, urologie a onkologie.⁶

1.2 Gynekologie v ambulantní praxi

Ambulantní gynekologie má odlišné podmínky a přístupy ve srovnání s nemocniční péčí:

- omezené možnosti přístrojového vybavení
- omezenou dostupnost rychlé laboratorní diagnostiky
- mnohdy velmi krátkou dobu ke stanovení diagnózy a adekvátní léčby
- často chybějící možnost okamžité konzultace nálezu s kolegou.

V současnosti je vybavenost některých ambulantních zařízení srovnatelná se špičkovou klinickou praxí. Ordinace jsou vybaveny přístroji na ošetření lézí děložního hrdla, nedílnou součástí je vybavenost ultrazvukovými přístroji s důrazem na vaginální ultrasonografii.

---

⁵ *Gynekologie* [online], Dostupné: blog.gynekologickéordinace.cz/o-gynekologii/

⁶ Tamtéž

Objevují se také ambulantní zařízení, která používají přístroje na endoskopickou diagnostiku.⁷

Ambulance sestává

1. Z pracovny lékaře (vhodné rozdělení na část administrativní a vyšetřovací)

- kabinka pro klientky (k zajištění intimity)
- gynekologický stůl
- vyšetřovací lehátko
- kolposkop
- fonograf
- pomůcky k vyšetření
- počítač s odpovídajícím software
- sterilizátor

2. Z pracovny porodní asistentky

- kartotéka (řazená dle rodných čísel nebo abecedně)
- pracovní stůl s informační a telekomunikační technikou
- místo pro odběr biologického materiálu
- kalibrovaná váha
- kalibrovaný tonometr
- lehátko
- kardiokograf

3. Z čekárny

- příjemné prostředí (časopisy, televize)
- ze sociálního zařízení

Porodní asistentka je první, s kým se klientka setkává při návštěvě ordinace a navazuje první kontakt. Každý lékař ocení porodní asistentku, která svým vystupováním přispívá k dobrému jménu praxe.⁸

---

⁷ CITTERBART, K. et al., *Gynekologie*, s. 235.

⁸ *Moderní babičví 7*, 2005, [online], Dostupné: <http://www.levret.cz/publikace/casopisy/mb/2005-7/index.php>

Ambulantní vyšetřování

Pro úspěšné fungování ambulantního zařízení a pro spokojenost klientek musí být splněny minimálně tyto podmínky:

- Vlídne přijetí porodní asistentkou, která během přípravy k vyšetření zjistí některé anamnestické údaje (datum poslední menstruace, její charakter) a zapíše je do dokumentace.
- Přístup a jednání lékaře – má být klidný a taktní, jak při vyšetřování tak při rozhovoru, měl by se zcela věnovat klientce, tzn. nemá provádět jiné činnosti (telefonovat, bavit se se sestrou) obzvlášť jedná –li se o první gynekologické vyšetření, kdy je důležité navázání kontaktu a důvěry.
- Vlastní gynekologické vyšetření má být ohleduplné a šetrné.⁹

1.2.1 Gynekologické vyšetření

Pokud máme štěstí a nemoci a problémy se nám vyhýbají, je určitě nutno gynekologa navštívit ještě **před prvním pohlavním stykem**.

Anamnéza

První součástí každého vyšetření a to nejen gynekologického je tzv. **anamnéza** – tedy rozhovor, ve kterém se lékař dozví, proč klientka přichází. Vedením tohoto rozhovoru se lékař dozví i to, co by třeba pacientka nepovažovala za nutné říci nebo by jí nenapadlo o tom hovořit. Na rozdíl od běžného gynekologického vyšetření dospělé ženy spadá do oblasti gynekologie dětí a dospívajících také zhodnocení celkového vývoje, rozvoj druhotných pohlavních znaků (prsy, ochlupení) a celkový tělesný vzhled pacientky.

Po odebrání anamnézy se dostaneme k vlastní gynekologické prohlídce:

- vyšetření pohledem (prohlídka zevních rodidel)
- vaginální vyšetření (v zrcadlech)
- vyšetření pohmatem (bimanuální)
- ultrazvukové vyšetření

---

⁹ CITTERBART, K. et al., *Gynekologie*, s. 235.

Vyšetření pohledem

Všímáme si zevních rodidel, jejich utváření, ale i čistoty, pátráme po přítomnosti výtoku či krvácení, popřípadě poranění. Hodnotíme typ ochlupení. Výrazně feminní ženský genotyp je charakterizován trojúhelníkovým tvarem ochlupení na hrmě. Známkou virilizace je ochlupení vybíhající k pupku. Prohlédneme panenskou blánu (hymen).

Nejde jen o to, zda je či není poškozená, ale tloušťka její sliznice je orientačním vodítkem pro posouzení stavu hormonálního zásobení.¹⁰

Vyšetření vaginální

Nejprve se ujistíme, že pacientka již měla pohlavní styk. U dívek, které již měly pohlavní styk začínáme vyšetření v zrcadlech. Musí být sterilní, ale i přiměřené velikosti. V současnosti získávají stále větší oblibu zrcadla na jedno použití. Při vyšetření rozhrneme malé stydké pysky, poté zavedeme zrcadlo. Prohlížíme děložní hrdlo. Popisujeme jeho velikost, tvar a barvu.

Vyšetření pohmatem

Pohmatové vyšetření orgánů je vždy bimanuální. Ukazovák obvykle pravé ruky se zavádí do pochvy a druhá ruka je položena na podbříšek. Tím získáme přesnou představu o velikosti, pohyblivosti a vzájemných vztazích hmatných orgánů v malé pánvi. Určujeme velikost, tvar a uložení dělohy. Normální děloha je asi 9 cm dlouhá, v anteverzi-flexi, volně pohyblivá a nebolestivá. Dále se snažíme nahmatat děložní přívěsky: vaječníky a vejcovody. I zdravé vaječníky jsou na pohmat citlivé, volně pohyblivé. Normální vejcovod není hmatný.¹¹

Ultrazvukové vyšetření

Ultrazvuk (sonografie) je neinvazivní, naprosto bezbolestná zobrazovací metoda. V gynekologii se využívá tzv. vaginální ultrazvuk, kdy se ultrazvuková sonda zasune do pochvy. Je to velmi elegantní metoda k zobrazení vnitřních pánevních orgánů včetně

---

¹⁰ HOŘEJŠÍ, J., *Gynekologické problémy u děvčátek a dospívajících dívek*, s. 18-19.

¹¹ CITTERBART, K. et al., *Gynekologie*, s. 27-29.

pohlavních. V dnešní době by měl být vaginální ultrazvuk součástí každého gynekologického vyšetření.

Pokud je nutno provést ultrazvukové vyšetření u dívky, která neměla pohlavní styk, provádí se přes stěnu břišní tzv. břišní ultrazvukovou sondou. Zde je nutné, aby byl dostatečně naplněn močový měchýř.¹²

1.2.2 Gynekologické vyšetřovací metody

Kolposkopie

Kolposkopie je gynekologická vyšetřovací metoda, při které se prohlíží pochva a děložní čípek pomocí mikroskopu. Vyšetření vyvinul v roce 1925 německý gynekolog Hans Hinselman. Používal k němu speciální lupu.

Kolposkopie slouží k zachycení změn na děložním čípku. Je součástí běžného gynekologického vyšetření, které by každá žena měla podstoupit pravidelně alespoň jednou ročně. Vyšetření se provádí v gynekologickém vyšetřovacím křesle. Děložní čípek prohlíží lékař pomocí speciálního mikroskopu (kolposkopu). K vizuálnímu zvýraznění změn na čípku se aplikuje malé množství roztoku kyseliny octové nebo Lugolova roztoku.¹³

Cytologie

Z čípku lékař odebere speciální štětičkou stěr pro cytologické vyšetření. Po cytologickém odběru obvykle žena nekrvácí (s výjimkou situací, kdy je na čípku již existující problém). Vlastní cytologickou analýzu vzorku provádějí pod mikroskopem pracovníci akreditované laboratoře, kam se vzorky odesílají. Hodnotí se tvar buněk, počet jejich jader a jiné abnormality. Výsledky cytologie se uvádějí jako tzv. **stupně CIN**. Stupeň I představuje normální nález, vyšší čísla značí menší či větší rozsah **dysplazie** tedy přednádorový stav.¹⁴

---

¹² *Ultrazvuk v gynekologii* [online], Dostupné:gynekologiept.cz/pages/gynekologicky_ultrazvuk

¹³ *Kolposkopie-uLékaře.cz* [online], Dostupné: <http://www.ulekare.cz/clanek/kolposkopie-1027>

¹⁴ *Gynekologické preventivní prohlídky* [online], Dostupné:<http://www.sexus.cz/gynekologické-preventivní-prohlídky>

Histologie

Toto vyšetření je agresivnější než běžný cytologický stěr a provádí se za lokálního umrtvení. Pomocí speciálních kleštíček lékař vystříhne z čípku kousek podezřelé tkáně, která se odesílá na histologické vyšetření. Po tomto zákroku se může objevit mírné krvácení. Histologie poskytne lékaři informaci o tom, zda je dysplazie skutečně přítomna a zda je mírná nebo závažná.¹⁵

1.2.3 Kdy na gynekologii

Spoustu dospívajících dívek poprvé na gynekologii dovedou teprve až nějaké potíže. Ať jde o problémy s menstruací, výtoky či svědění zevního genitálu. Zejména kvasinkové infekce jsou natolik běžné, že máme reálnou šanci onemocnět ještě před zahájením pohlavního života.¹⁶

Poruchy menstruačního cyklu

Právě poruchy menstruačního cyklu jsou jedním z častých důvodů prvních návštěv dospívajících dívek v gynekologické ambulanci. Průměrná délka menstruačního cyklu je 28 dnů, krevní ztráta by neměla být větší než 1ml/1 kg tělesné hmotnosti. Poruchy cyklu klasifikujeme jako symptomatické (podle klinického obrazu), patogenetické (určuje lokalitu poruchy v regulačním systému) a etiologické (vlastní příčina poruchy).

Polymenorrhoea - interval pravidelného menstruačního krvácení je kratší než 22 dnů.

Oligomenorrhoea - interval pravidelného krvácení je delší než 35 dnů.

Hypomenorrhoea - projevuje se slabým menstruačním krvácením.

Hypermenorrhoea - znamená silné a prodloužené krvácení, často déle než 7-8 dnů.

Menorrhagia - silné menstruační krvácení, které však netrvá déle než 7 dnů.

---

¹⁵ *Gynekologické preventivní prohlídky* [online], [cit. 2011-03-13], Dostupné:<http://www.sexus.cz/gynekologicke-preventivni-prohlidky>

¹⁶ *Gynekologické preventivní prohlídky* [online], Dostupné: <http://www.sexus.cz/gynekologicke-preventivni-prohlidky>

Dysmenorrhoea

Dalším důvodem k návštěvě gynekologa je menstruace spojená s bolestí tzv. **dysmenorrhoea**.

Dysmenoreou označujeme syndrom charakterizovaný bolestmi a celkovými příznaky, které se objevují těsně před nástupem menstruace. Bolest kolísá od tlaků v podbřišku až po silné křeče. Bývá spojena s průjemem, s bolestmi hlavy, se zvracením, s kolapsovými stavy. Mírnou formou dysmenorey trpí až 50 % žen, častěji mladších a nerodivších.¹⁷

Kvasinkové infekce pochvy

Až u třetiny žen se kvasinky v pochvě vyskytují bez jakýchkoliv příznaků. Často však přemnožení kvasinek vyvolá soubor příznaků, které ženy a dívky značně obtěžují. Kvasinkové nebo též mykotické infekce genitálu jsou u nás právě nejčastější příčinou výtoku, který doprovází bolesti v oblasti genitálu, svědění, pálení. Udává se, že zhruba v 80 procentech případů bývá původcem mykotických zánětů pochvy kvasinka *Candida albicans*.¹⁸

1.2.4 Úloha porodní asistentky v gynekologické ambulanci

„Význam zdraví žen je nejčastěji zmiňován v souvislosti s mateřstvím a rodinou. Na zdraví žen mají v současné době vliv negativa moderního životního stylu, která se projevují narůstajícím počtem nádorového onemocnění. Proto je potřeba ženy vést k zodpovědnosti za své zdraví. V tomto směru mají významnou úlohu porodní asistentky.“¹⁹

Porodní asistentka zajišťuje aktivní účast žen v procesu udržování a podpory zdraví, může informovat ženy a dívky po dobu ambulantní péče. Je první, s kým se klientka setkává při návštěvě ordinace a navazuje - *první kontakt*

---

¹⁷ CITTERBART, K. et al., *Gynekologie*, s. 69-73.

¹⁸ *Kvasinkové infekce* [online], Dostupné: <http://www.ordinace.cz/clanek/kvasinkove-infekce-pochvy/>

¹⁹ *Podíl porodní asistentky při ochraně a udržování zdraví*, *Sestra* 3/2010 [online], Dostupné: <http://www.zdn.cz/clanek/sestra/podil-porodni-asistentky-pri-ochrane-a-udrzovani-zdravi-zen-450456>

- *první dojem, který může být kladný nebo záporný*
- *zakládá dokumentaci*
- *informuje o zvyklostech ordinace*
- *poučí dívky o přípravě na gynekologické vyšetření (odložit oděv od pasu dolů, vhodná sukně při vstupu do ordinace)*
- *dívkám doporučí vedení menstruačního kalendáře.*

Každý lékař ocení porodní asistentku, která svým vystupováním a přístupem přispívá k dobrému jménu praxe.²⁰

Vzdělání porodní asistentky (dříve ženské sestry) s určitou dobou praxe by mělo být samozřejmostí. Porodní asistentka by se měla v rámci registrace a samostatné praxe v oboru vzdělávat a předávat zkušenosti pacientkám, s nimiž je denně v kontaktu. Nelze opomenout empatii, pohotovost a organizační schopnosti k ordinaci jako takové. Stále více přichází mnoho mladých žen do gynekologické ordinace pro antikoncepci. Tato problematika vyžaduje od porodní asistentky odborné znalosti v této problematice. Antikoncepční prostředek vybírají dívky s lékařem, ale při dalších návštěvách pak porodní asistentka zjišťuje, jak preparát dívce vyhovuje, jak ho snáší, sleduje krevní tlak a váhu, pravidelnost menstruace.²¹

---

²⁰ *Práce sestry na gyn. amb. z pohledu porodní asistentky, Moderní babičtví 7, 2005 [online], Dostupné: <http://www.levret.cz/publikace/casopisy/mb/2005-7/clanek.php?c=16>*

²¹ *Specifika práce sestry v gynekologické ordinaci, Sestra, [online], Dostupné: <http://www.zdn.cz/clanek/sestra/specifika-prace-sestry-v-gynekologicke-ordinaci-273363>*

1.3 Antikoncepce

Jaký význam má antikoncepce?

Žijeme v době, kdy sexualita získala v životě žen a mužů zcela nové postavení. V minulém století se pohlíželo na sexualitu hlavně z hlediska rozmnožování, dnes jsme rozpoznali její velký význam pro mužskou a ženskou identitu a tím i pro vytváření párů a partnerské vazby. Pro mladou dívku, která získává první velké zkušenosti s láskou a sexem, má rozhodující význam bezpečná antikoncepce.

Mladá dívka potřebuje povzbuzení od rodičů, ale i od lékaře, aby dokázala řešit možné problémy spojené s jejím intimním životem a také s antikoncepcí.²²

Antikoncepce zabraňuje vzniku nechtěného těhotenství a má ženě umožnit oddělení sexuality od rozmnožování. Zároveň jí má zbavit obav z těhotenství v době, kdy si je ještě nepřeje.

Přirozené antikoncepční metody

- přerušovaný pohlavní styk
- metoda výpočtu neplodných dní
- metoda určení ovulace

Tyto metody vyžadují určitou zkušenost, ale i pak velmi často selhávají.

Bariérové metody

- kondom (prezervativ)

Antikoncepce kondomem má jednu velmi důležitou výhodu, totiž ***ochranu před pohlavně přenosnými nemocemi.***

Chemická antikoncepce

- využívá toho, že některé chemické látky zabíjejí nebo znehybňují spermie

Hormonální antikoncepce

- nejspolehlivější, moderní metoda, v posledních letech doznala obrovský vývoj a pokrok. Farmaceutické firmy nabízejí stále nové preparáty, takže každá žena a dívka může s pomocí svého gynekologa vybírat antikoncepční přípravek tak, aby vyhověl jejím potřebám.

---

²² CYRAN, W., *Dospívám v ženu*, s. 104 – 106.

Nitroděložní antikoncepce

- nitroděložní tělísko se zavádí do děložní dutiny, může obsahovat hormony, které se postupně uvolňují

Postkoitální antikoncepce

- jedná se o hormonální antikoncepci, která se podá až po nechráněném pohlavním styku. Měla by být jen vyjímečnou metodou, která řeší nouzový stav a nenahrazuje pravidelnou hormonální antikoncepci.

Dotazuje-li se dívka u svého gynekologa na antikoncepci, nebo dokonce chce-li ji sama, není to důvod k zavrhování, ale naopak ***výraz její vyspělosti a zodpovědnému přístupu k sexu i k budoucímu rodičovství.***²³

---

²³ HOŘEJŠÍ, J., *Gynekologické problémy u děvčátek a dospívajících dívek*, s. 109-116.

1.4 Prevence

Proti nemocem se dá v zásadě bojovat dvojnásobem: **a) jejich léčbou, b) jejich předcházením – prevencí.**

Prevenci nemocí můžeme dělit na základní dva druhy, které se značně liší svojí podstatou.

Primární prevence, v rámci které se snažíme ovlivnit příčiny nemoci – snížit vliv rizikových faktorů a zvýšit působení ochranných. Primární prevence je prakticky výhradně založena na aktivitách samotného jedince, na jeho životním stylu, na jeho zodpovědnosti k sobě samému. K tomu potřebuje, ale být správně informován o tom, co zdraví škodí, co naopak prospívá. Zbytek už je otázka vůle.

Sekundární prevence a její podstata je jiná. Jedná se o časné odhalení nějaké již vzniklé poruchy či přímo nemoci, nejlépe v časném stádiu, tak aby nedošlo k vlastnímu plnému rozvoji a nemoc či porucha mohla být úspěšně vyléčena. Sekundární prevence je z větší části v rukou lékařů. Spočívá hlavně v organizování preventivních prohlídek a zvaní na ně.²⁴

1.4.1 Prevence v gynekologii

Vyhláška Ministerstva zdravotnictví České republiky č.56/1997 Sb., kterou se stanoví obsah a časové rozmezí preventivních prohlídek (novelizováno vyhláškami č.183/2000 Sb., 372/2002 Sb.)

Preventivní prohlídka v gynekologii a porodnictví, která se provádí v 15 letech věku dětským gynekologem a dále jedenkrát ročně:

- Rodinná, osobní a pracovní anamnéza a aktualizace anamnézy se zřetelem na známé rizikové faktory.
- Aspexe kůže
- Vyšetření prsu (aspexe, palpační a regionální vyšetření místních uzlin)
- Vyšetření v zrcadlech, kolposkopické vyšetření (neprovádí se u virgo žen)
- Odběr materiálu z děložního čípku k cytologickému a bakteriologickému vyšetření, eventuálně k virologickému vyšetření (neprovádí se u virgo žen)
- Palpační bimanuální vyšetření

---

²⁴ Prevence nemoci a podpora zdraví, [online], Dostupné: <http://www.cba.muni.cz/prevencenemoci/>

- Vyplnění průvodky k bakteriálnímu, cytologickému a případně virologickému vyšetření
- U dispenzarizovaných žen je preventivní prohlídka v oboru gynekologie a porodnictví součástí dispenzární péče.²⁵

---

²⁵*Právní normy pro gynekologii a porodnictví* [online], Dostupné:
<http://www.levret.cz/doskolovani/pravo/index.php>

2 PRAKTICKÁ ČÁST

2.1 Cíle práce

1. zjistit, zda dívky vědí, kdy by měly začít chodit na gynekologické prohlídky
2. zjistit, zda dívky znají vyšetření, která jsou součástí gynekologické prohlídky
3. zjistit, kdo nebo co ovlivňuje výběr gynekologa
4. zjistit, jaký je věk dívek při první gynekologické prohlídce
5. zjistit, jaký druh antikoncepce dívky volí při pohlavním styku

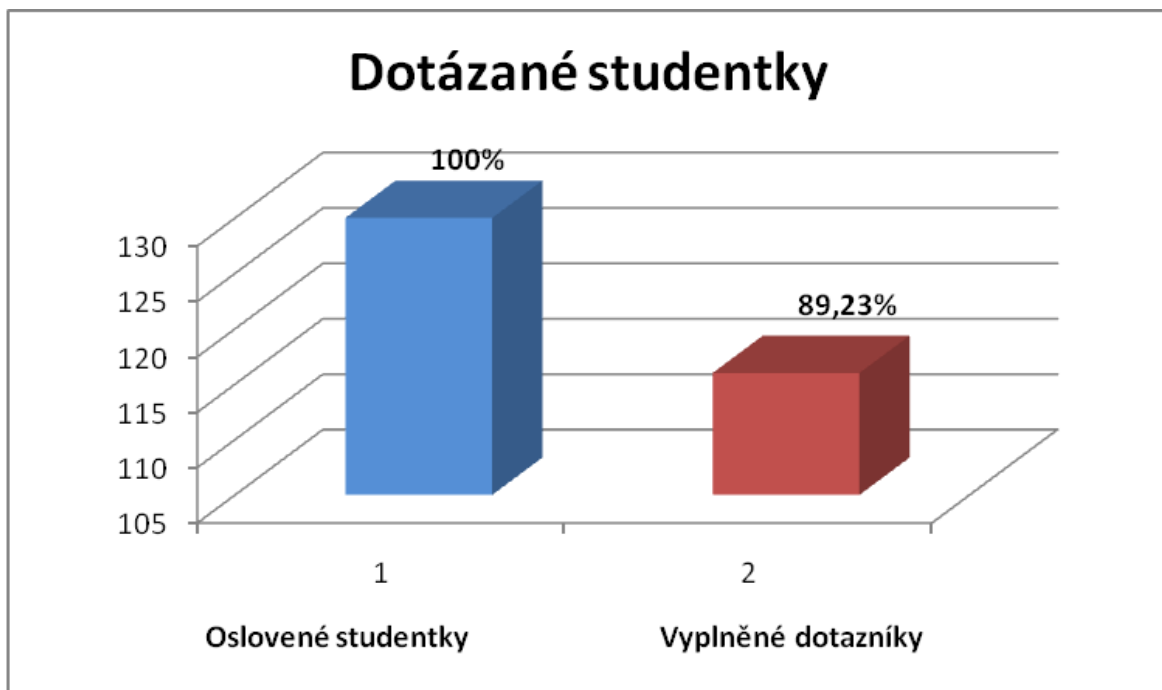
2.2. Metodika výzkumného šetření

2.2.1 Charakteristika výzkumného souboru

Samotný výzkum byl realizován na Střední zdravotnické škole v Přerově, na Gymnáziu Jana Blahoslava a Střední pedagogické škole v Přerově.

O spolupráci jsme požádali ředitele škol, kteří dotazníky předali třídním učitelům v jednotlivých třídách a ti je rozdali mezi studentky. Studentkám bylo umožněno vyplnit dotazníky během vyučovací hodiny. Rozdáno bylo celkem 130 dotazníků, zpět se vrátilo 116 vyplněných. Zbývajících 14 dotazníků nebylo vyplněno vůbec, nebo jen částečně, a proto nemohly být započítány do vzorku, který jsme hodnotili. Věková kategorie zkoumané skupiny je 15 až 18 let, tedy studentky 1. až 4. ročníku.

Graf 1 Počet dotázaných studentek

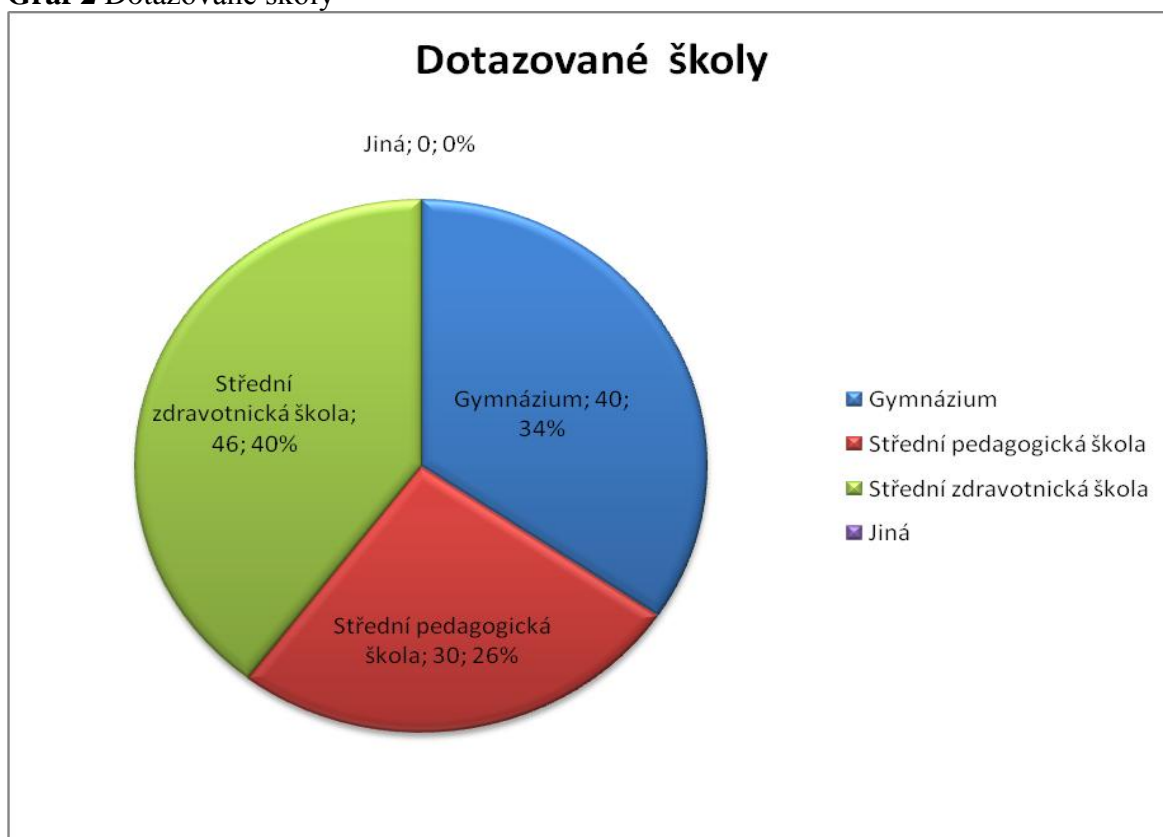
Tabulka 1 Počet dotázaných studentek

Dotázaní respondenti		
	Počet respondentů	%
Oslovený počet respondentů	130	100%
Skutečný počet respondentů	116	89,23%

Dotazované školy

První položka v dotazníku byla věnována zjištění, jakou školu respondenti navštěvují. Bylo zjištěno, že 40 (34,48%) respondentů navštěvuje gymnázium, 30 (25,86%) střední pedagogickou školu a 46 (39,66%) střední zdravotnickou školu.

Graf 2 Dotazované školy

Tabulka 2 Dotazované školy

Počty dotazovaných dle škol		
Škola	Počet studentek N	Relativní četnost v %
Gymnázium	40	34,48%
Střední pedagogická škola	30	25,86%
Střední zdravotnická škola	46	39,66%
Jiná	0	0%
Celkem	116	100%

2.2.2 Organizace výzkumu

Doručení dotazníků mezi studentky ve fázi výzkumného šetření bylo provedeno osobně autorkou bakalářské práce a také prostřednictvím ředitelů a třídních učitelů středních škol. Vlastnímu výzkumu a rozdáání dotazníků předcházela písemná žádost o jeho povolení, která byla adresována ředitelům oslovených středních škol.

2.2.3 Metodika

Jako výzkumná metoda byla zvolena metoda dotazníková. Dotazník byl určen studentkám 1. až 4. ročníků středních škol a jeho hlavním cílem bylo zmapování postojů a informovanost o nutnosti a významu gynekologické prevence, přehled o časovém rozložení prohlídek, o obsahu gynekologického vyšetření. Kdo nebo co ovlivňuje výběr gynekologa, zda dívky používají antikoncepci. Dalším úkolem bylo zjistit v kolika letech dívky nejčastěji absolvují první gynekologické vyšetření. Dotazník je charakterizován jako anonymní, obsahující 19 položek, které můžeme rozdělit na 3 kategorie:

- otázky identifikačně-informační
- otázky postojové
- otázky vědomostní

Dotazník obsahuje položky otevřené i uzavřené. Vybraná odpověď byla označena křížkem, respondentky měly možnost i dopisovat do textu. U otázek č. 11, 12, 14 bylo možno uvést více variant. Otázka č. 19 je otevřená, tudíž zde měly respondentky prostor vyjádřit svůj názor a postoj k dané tématice.

2.2.4 Statistické zpracování

Dotazník byl zpracován pomocí čárkovací metody a ze zjištěných informací byly zpracovány tabulky a grafy pomocí programu Microsoft Word. Získané údaje byly uvedeny v tabulkách, kde byla vyjádřena absolutní četnost (N), relativní četnost (%) a celkový počet respondentů, odpovědí – celkem.

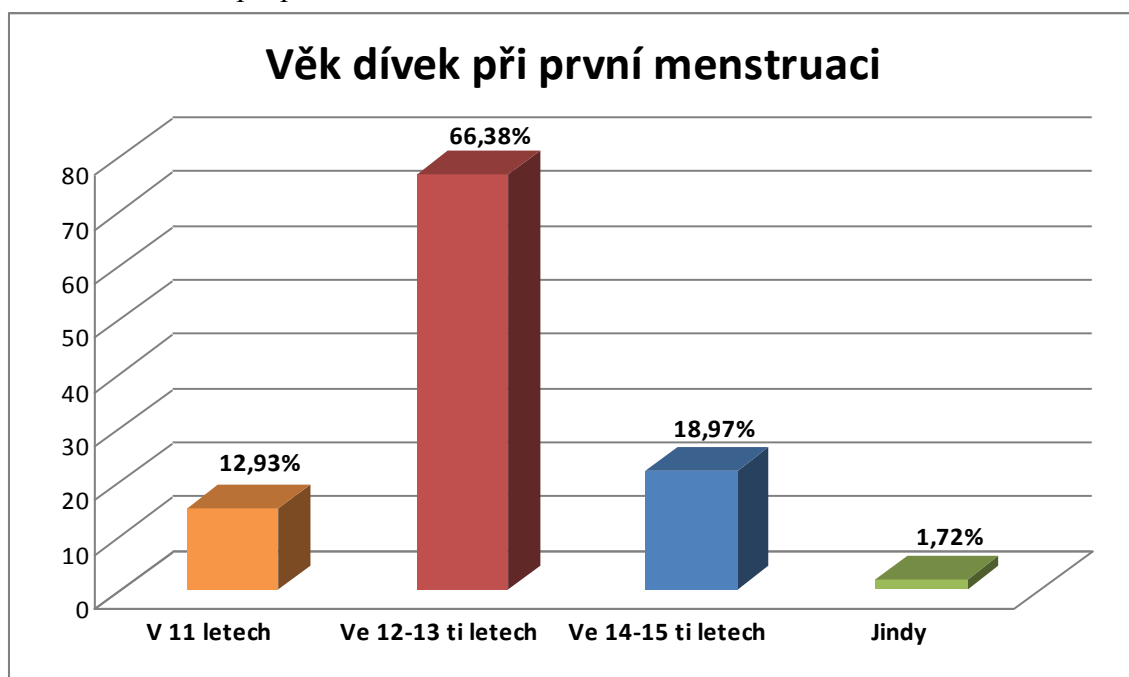
2.3 Výsledky šetření

Položky dotazníku č. 2 až 7 byly věnovány zjištění, jak zodpovědně dívky přistupují k prvnímu pohlavnímu styku, zda používají antikoncepci, a kde získaly informace o sexuální výchově.

Věk dívek při první menstruaci

Analýzou dat bylo zjištěno, že první menstruaci mělo v 11 ti letech 15 (12,93%) dívek, ve 12-13 ti letech 77 (66,38%) dívek a ve 14-15 ti letech 22 (18,97%) dívek. Pouze 2 (1,72%) dívky z celkového počtu měly první menstruaci jindy, než bylo v nabízených možnostech.

Graf 3 Věk dívek při první menstruaci

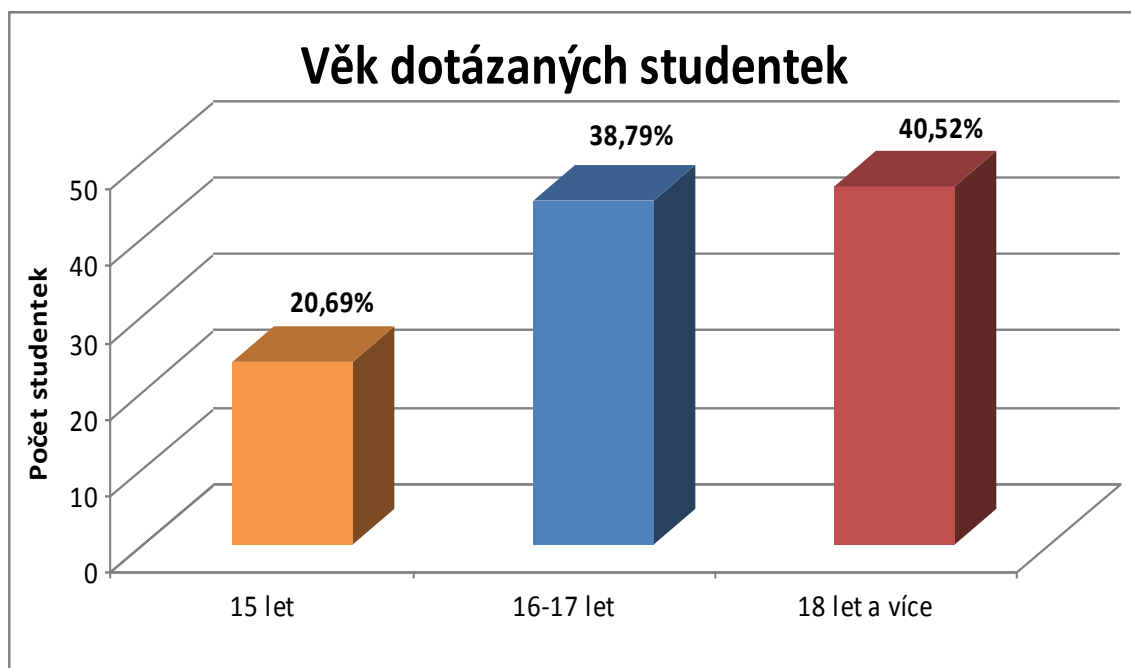
Tabulka 3 Věk dívek při první menstruaci

Věk dívek při první menstruaci		
Věk dívek	Počet studentek	Relativní četnost v %
11 let	15	12,93%
12-13 let	77	66,38%
14-15 let	22	18,97%
Jiný věk	2	1,72%

Věk dotázaných studentek

Analýzou dat byl zjištěn věk dotázaných studentek. 15 let mělo v době vyplňování dotazníku 24 (20,69%) studentek, 16-17 let mělo 45 (38,79%) studentek, 18 let a více mělo 47 (40,52%) studentek.

Graf 4 Věk dotázaných studentek

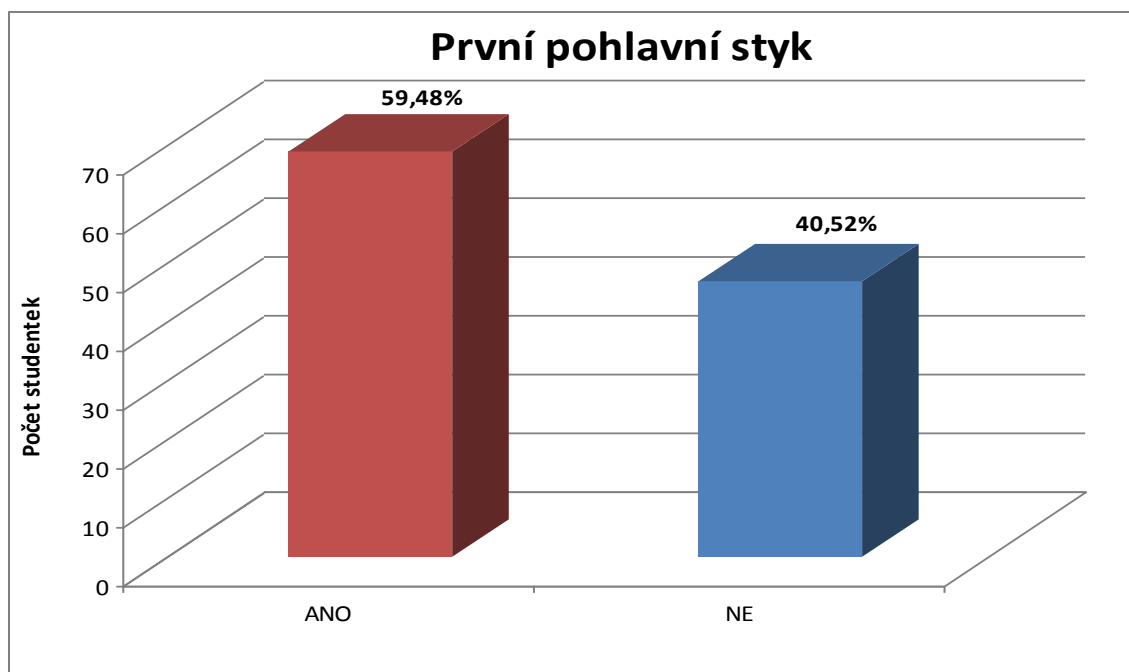
Tabulka 4 Věk dotázaných studentek

Věk dívek		
Věk dívek	Počet studentek N	Relativní četnost v %
15 let	24	20,69%
16-17 let	45	38,79%
18 let a více	47	40,52%

Pohlavní styk

Analýzou dat bylo zjištěno, že první pohlavní styk z celkového počtu dotázaných studentek mělo 69 (59,48%) a pohlavní styk doposud nemělo 47 (40,52%) studentek.

Graf 5 První pohlavní styk

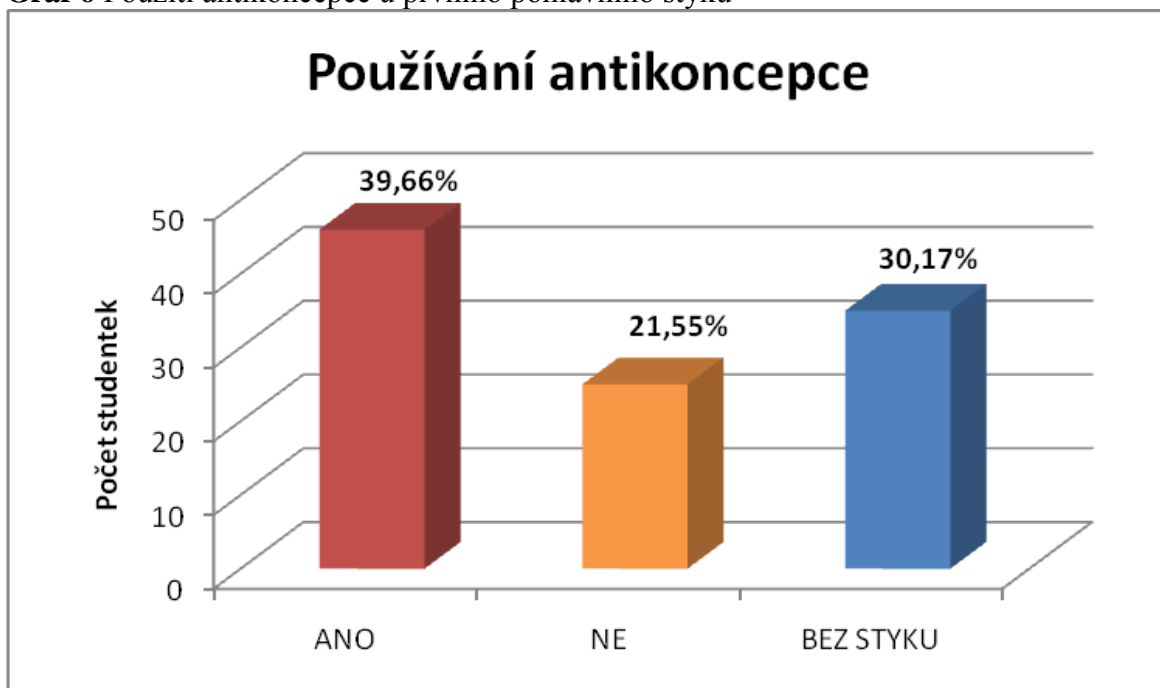
Tabulka 5 První pohlavní styk

Pohlavní styk		
	Počet studentek N	Relativní četnost v %
Ano	69	59,48%
Ne	47	40,52%

Použití antikoncepce u prvního pohlavního styku

Analýzou dat bylo zjištěno, že antikoncepci u svého prvního pohlavního styku použilo 46 (39,66%) dívek, nepoužilo 25 (21,55%) dívek, zbývajících 35 (30,17%) dívek ještě nemělo pohlavní styk, tudíž nepoužily žádnou antikoncepci.

Graf 6 Použití antikoncepce u prvního pohlavního styku

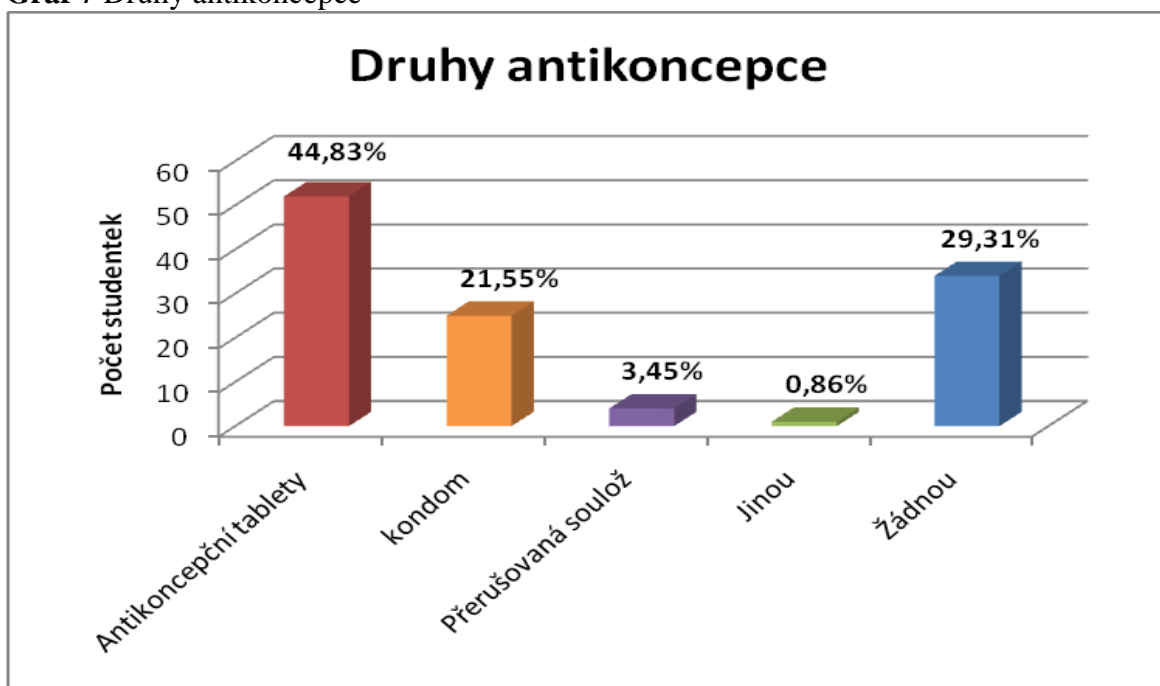
Tabulka 6 Použití antikoncepce u prvního pohlavního styku

Používání antikoncepce		
	Počet studentek N	Relativní četnost v %
Ano	46	39,66%
Ne	25	21,55%
Bez styku	35	30,17%

Druhy antikoncepčních prostředků

Analýzou dat bylo zjištěno, že antikoncepční tablety užívá 52 (44,83%) dívek, kondom 25 (21,55%), přerušovanou soulož 4 (3,45%), jinou antikoncepční metodu pouze 1 (0,86%) a žádnou antikoncepci 34 (29,31%) dívek. Z toho však některé dívky ještě neměly pohlavní styk, proto odpověděly, že neužívají žádnou antikoncepci a jiné sice užívají hormonální antikoncepci a pohlavní styk taky zatím neměly.

Graf 7 Druhy antikoncepce

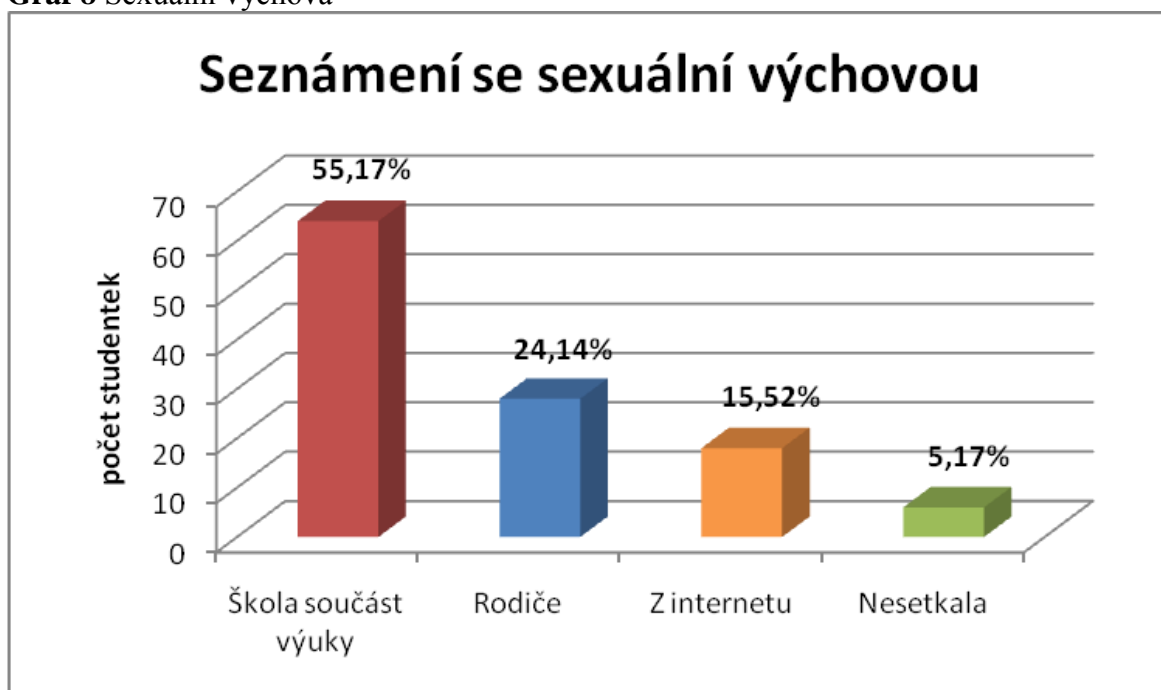
Tabulka 7 Druhy antikoncepce

Druhy antikoncepce		
	Počet studentek N	Relativní četnost v %
Antikoncepční tablety	52	44,83%
Kondom	25	21,55%
Přerušovaná soulož	4	3,45%
Jinou	1	0,86%
Žádnou	34	29,31%

Seznámení se sexuální výchovou

Analýzou dat bylo zjištěno, že 64 (55,17%) dívek se se sexuální výchovou seznámilo v rámci výuky na základní škole, 28 (24,14%) dívek seznámili se sexuální výchovou rodiče, 18 (15,52%) dívek získalo informace prostřednictvím internetu a 6 (5,17%) dívek se se sexuální výchovou neseťkala.

Graf 8 Sexuální výchova

Tabulka 8 Sexuální výchova

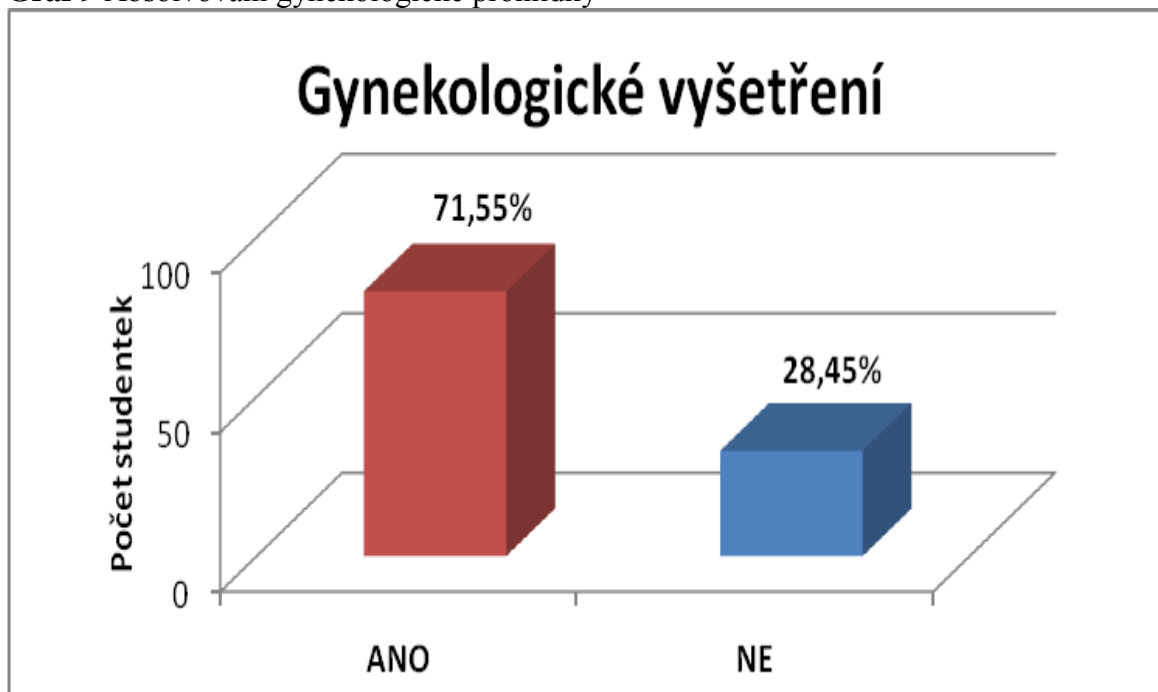
Seznámení se sexuální výchovou		
	Počet studentek N	Relativní četnost v %
Škola součást výuky	64	55,17%
Rodiče	28	24,14%
Z internetu	18	15,52%
Neseťkala	6	5,17%

Položky v dotazníku č. 8 až 17 jsou z části vědomostní, zjišťovali jsme orientaci a rozhled dívek v oblasti gynekologické prevence, z části postoje, kde dívky vyjádřili svůj postoj k výběru gynekologa, na kritéria ovlivňující jeho výběr.

Absolvování gynekologické prohlídky

Analýzou dat bylo zjištěno, že preventivní gynekologické vyšetření absolvovalo 83 (71,55%) dívek a 33 (28,45%) dívek zatím na gynekologické prohlídce nebylo.

Graf 9 Absolvování gynekologické prohlídky

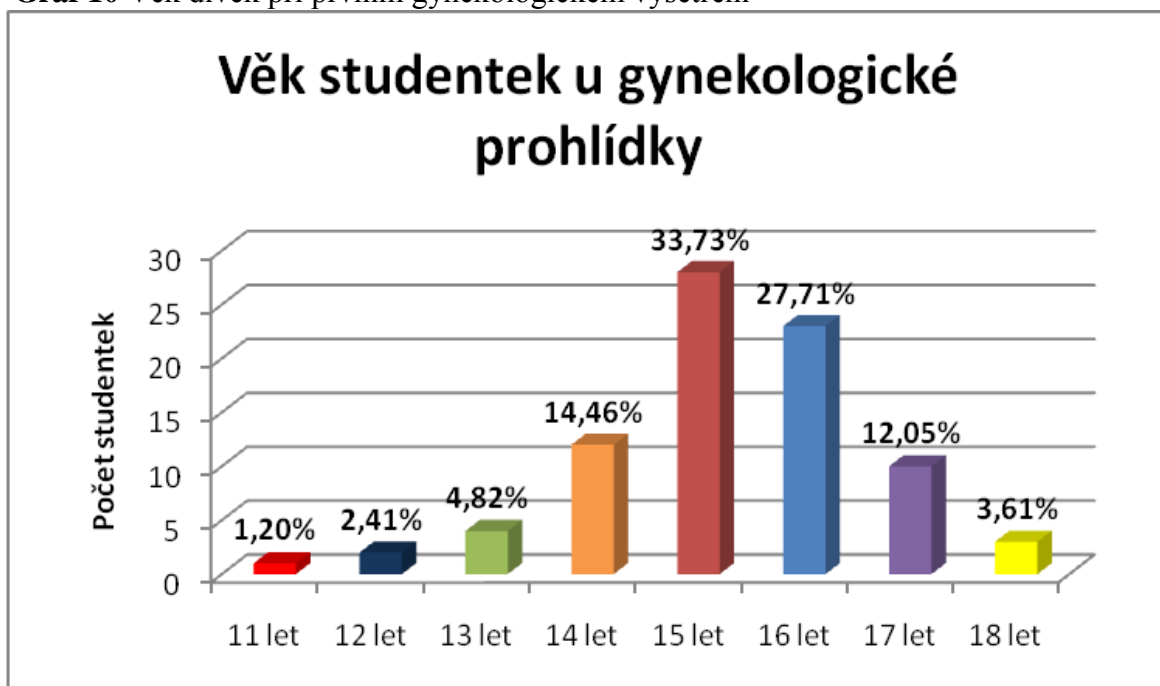
Tabulka 9 Absolvování gynekologické prohlídky

Gynekologické vyšetření		
	Počet studentek N	Relativní četnost v %
ANO	83	71,55%
NE	33	28,45%

Věk dívek při prvním gynekologickém vyšetření

Analýzou dat bylo zjištěno, že z celkového počtu 116 odpovídajících studentek jich 83 absolvovalo gynekologickou prohlídku (graf 9, tabulka 9). Z tohoto počtu prohlídku absolvovala v 11 letech 1 (1,20%) dívka, ve 12 letech 2 (2,41%) dívky, ve 13 letech 4 (4,82%) dívky, ve 14 letech 12 (14,46%) dívek, v 15 letech 28 (33,73%) dívek, v 16 letech 23 (27,71%) dívek, v 17 letech 10 (12,05%) a v 18 letech 3 (3,61%) dívky.

Graf 10 Věk dívek při prvním gynekologickém vyšetření

Tabulka 10 Věk dívek při prvním gynekologickém vyšetření

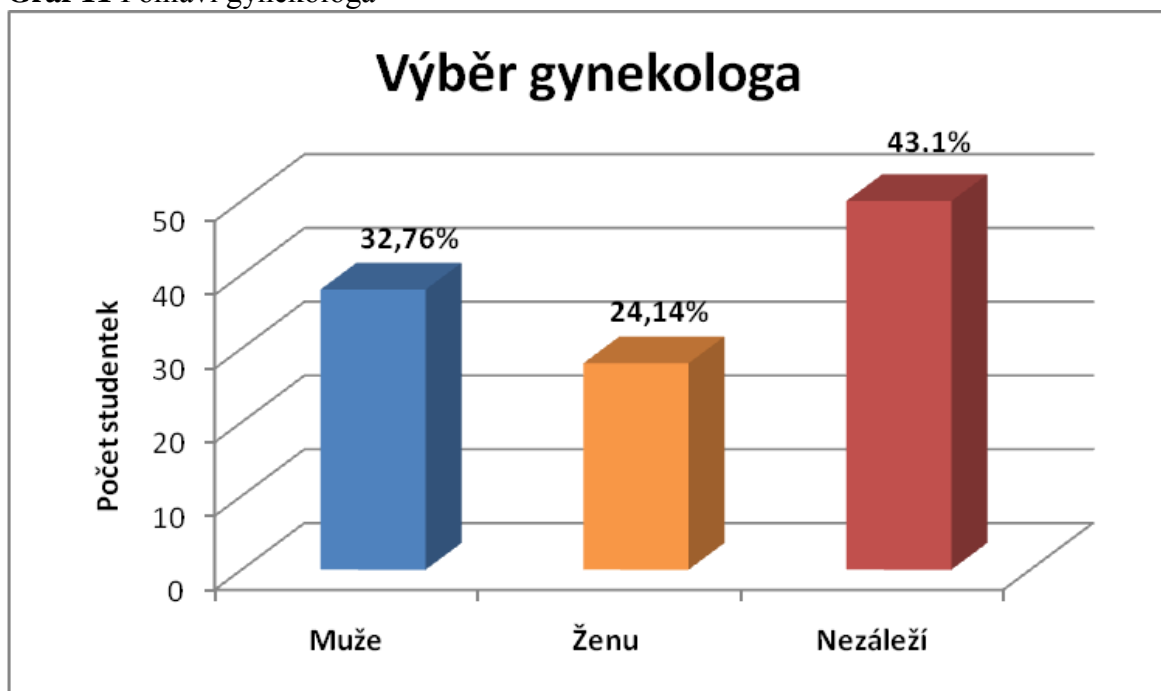
Věk studentek u gynekologické prohlídky		
	Počet studentek N	Relativní četnost v %
11 let	1	1,20%
12 let	2	2,41%
13 let	4	4,82%
14 let	12	14,46%
15 let	28	33,74%
16 let	23	27,71%
17 let	10	12,05%
18 let	3	3,61%
Celkem	83	100%

Výběr pohlaví gynekologa

Analýzou dat bylo zjištěno, že 38 (32,76%) dívek by při výběru za svého gynekologa volilo muže, 28 (24,14%) dívek by volilo ženu a překvapivě 50 (43,1%) dívek odpovědělo, že při výběru jejich gynekologa nerozhoduje pohlaví.

Graf 11 Pohlaví gynekologa

Tabulka 11 Pohlaví gynekologa

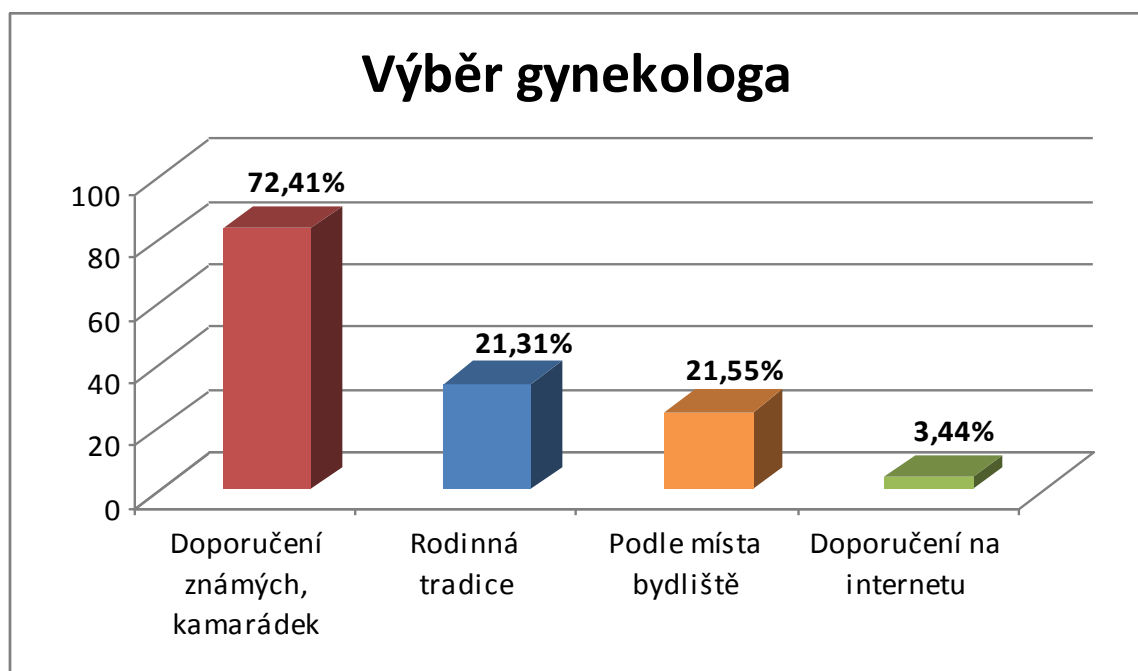
Výběr gynekologa		
	Počet studentek N	Relativní četnost v %
Muže	38	32,76%
Ženu	28	24,14%
Nezáleží na pohlaví	50	43,10%

Položka v dotazníku č. 11 a 12 se týká doporučení k výběru gynekologa a kritérií, která tento výběr ovlivňují. Dívky mohly z nabízených možností označit více odpovědí najednou.

Kritéria ovlivňující výběr gynekologa, a kdo gynekologa dívkám doporučil

Analýzou dat bylo zjištěno, že doporučení známých nebo kamarádek by při výběru gynekologa využilo 84 (72,41%) dívek, rodinná tradice (gynekolog maminky) 34 (21,31%) dívek, volba gynekologa podle místa svého bydliště 25 (21,55%) dívek, doporučení na internetu 4 (3,44%) dívky.

Graf 12 Kritéria ovlivňující výběr gynekologa

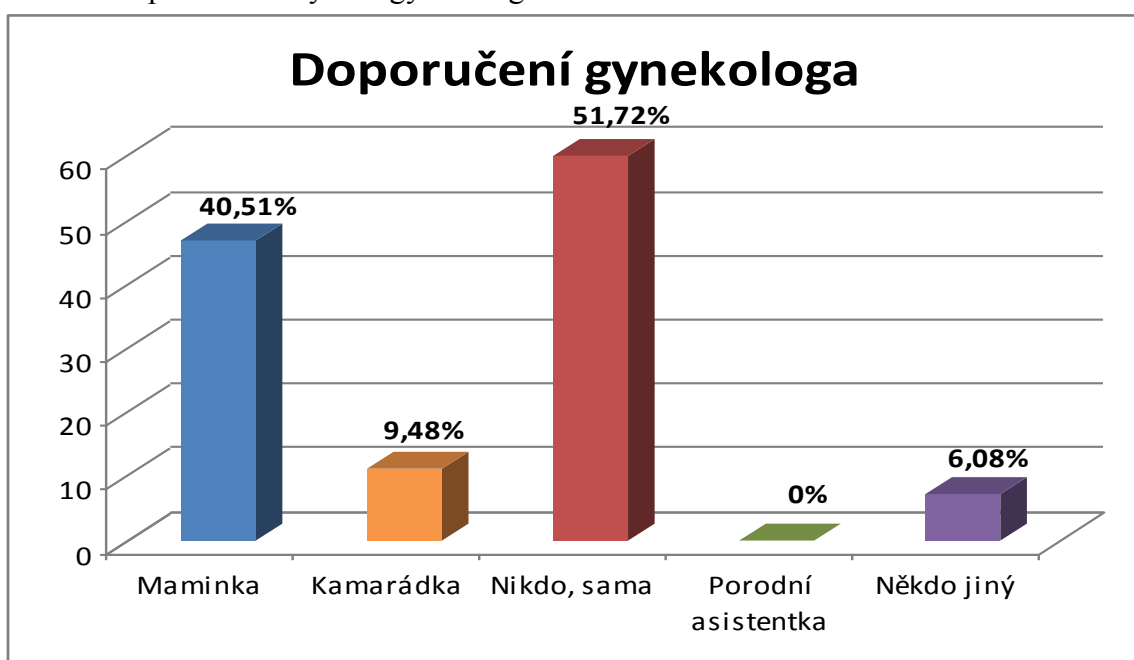
Tabulka 12 Kritéria ovlivňující výběr gynekologa

Výběr gynekologa			
		Absolutní četnost N	Relativní četnost v %
1	Doporučení známých, kamarádek	84	72,41%
2	Rodinná tradice	34	21,31%
3	Podle místa bydliště	25	21,55%
4	Doporučení na internetu	4	3,44%

Doporučení k výběru gynekologa

Analýzou dat bylo zjištěno, že návštěvu gynekologa u 47 (40,51%) dívek doporučila maminka, u 11 (9,48%) dívek kamarádka, 55 (51,72%) dívek se rozhodlo k návštěvě samo, ani jedna dívka neoznčila možnost doporučení porodní asistentkou a 7 (6,08%) dívek doslalo doporučení někoho jiného než nabízely dané možnosti.

Graf 13 Doporučení k výběru gynekologa

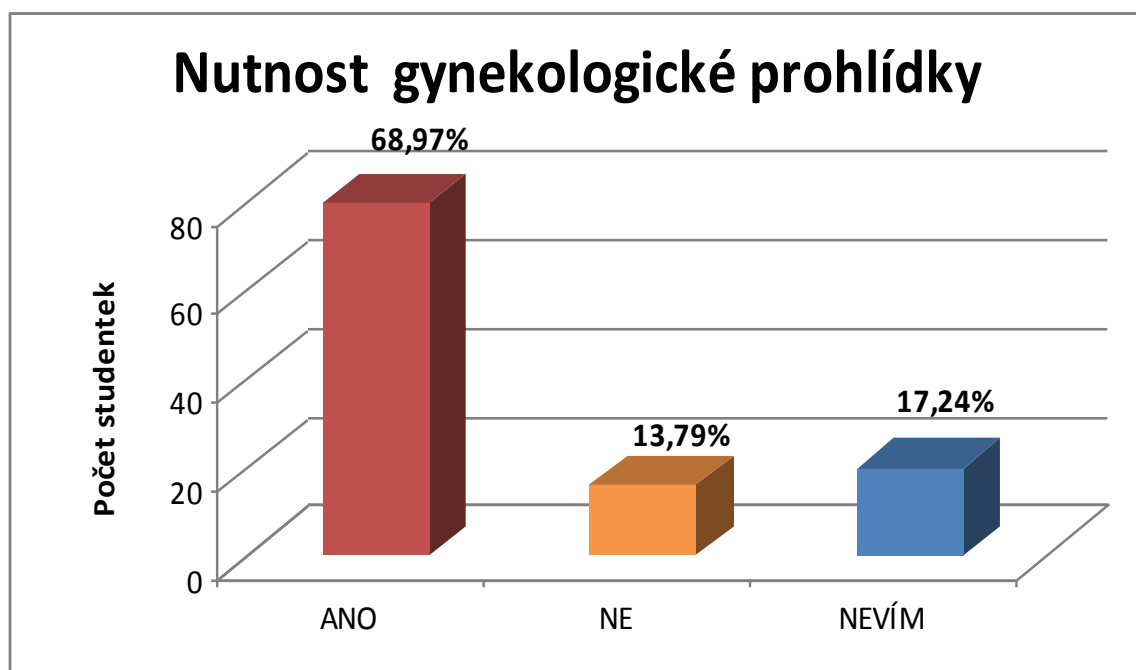
Tabulka 13 Doporučení k výběru gynekologa

Doporučení gynekologa			
		Absolutní četnost N	Relativní četnost v %
1	Maminka	47	40,51%
2	Kamarádka	11	9,48%
3	Nikdo, sama	60	51,72%
4	Porodní asistentka	0	0%
5	Někdo jiný	7	6,08%

Nutnost gynekologické prohlídky

Analýzou dat bylo zjištěno, že za nutnou považuje gynekologickou prohlídku 80 (68,97%) dívek, 16 (13,79%) dívek odpovědělo, že gynekologická prohlídka není nutná a 20 (17,24%) dívek odpovědělo, že neví jestli je gynekologická prohlídka v jejich věku nutná.

Graf 14 Nutnost gynekologické prohlídky

Tabulka 14 Nutnost gynekologické prohlídky

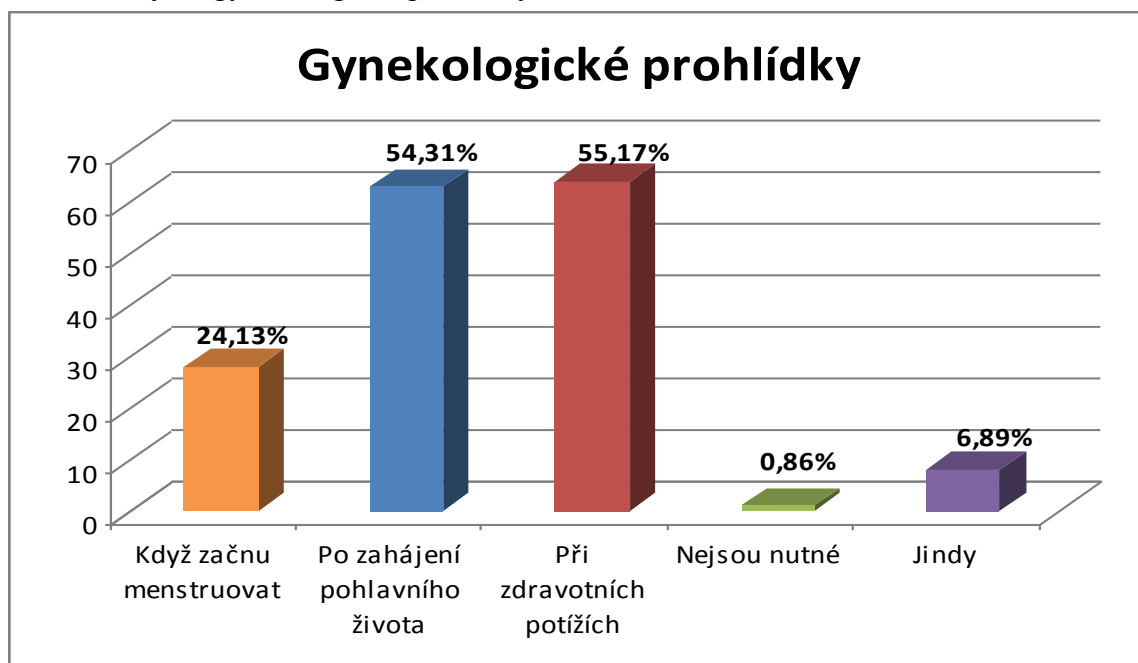
Nutnost gynekologické prohlídky		
	Počet studentek N	Relativní četnost v %
Ano	80	68,97%
Ne	16	13,79%
Nevím	20	17,24%

V této položce dotazníku mohly dívky opět označit více odpovědí z nabízených možností, a taky toho některé z nich využily.

Kdy začnu chodit na preventivní gynekologické prohlídky

Analýzou dat bylo zjištěno, že 28 (24,13%) dívek začne chodit na gynekologické prohlídky když začnou menstruovat, 63 (54,31%) dívek po zahájení pohlavního života, 64 (55,17%) dívek při zdravotních potížích, 1 (0,86%) dívka označila možnost, že gynekologické prohlídky nejsou nutné a 8 (6,89%) dívek na gynekologické prohlídky začalo chodit jindy.

Graf 15 Kdy na gynekologické prohlídky

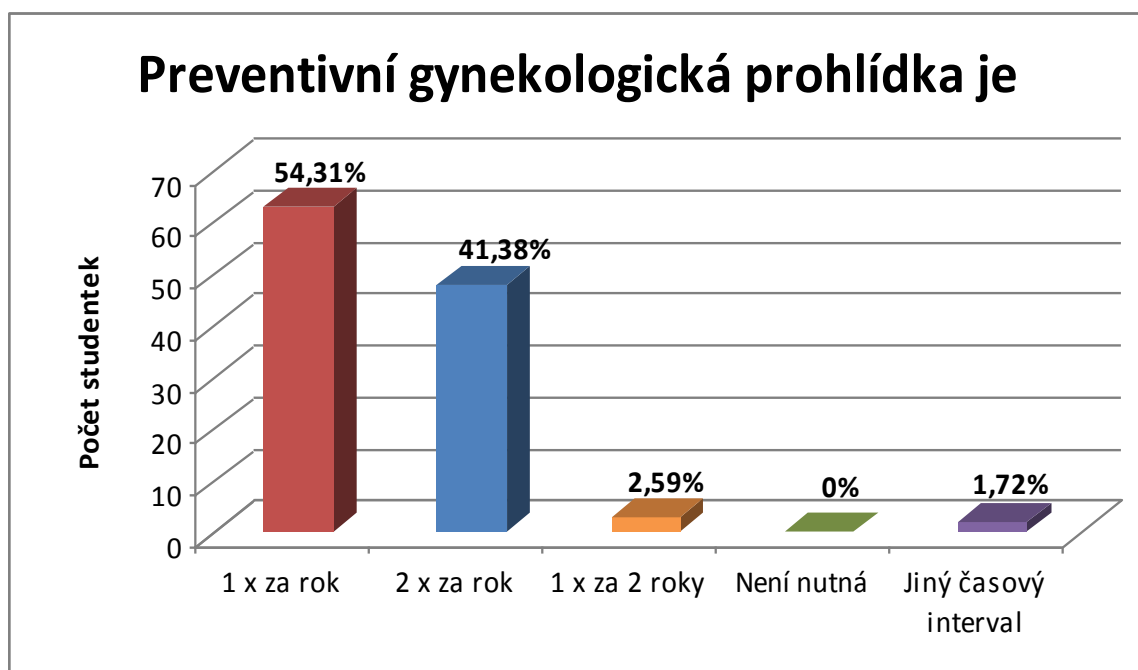
Tabulka 15 Kdy na gynekologické prohlídky

Gynekologické prohlídky			
		Absolutní četnost N	Relativní četnost v %
1	Když začnu menstruovat	28	24,13%
2	Po zahájení pohlavního života	63	54,31%
3	Při zdravotních potížích	64	55,17%
4	Nejsou nutné	1	0,86%
5	Jindy	8	6,89%

Jak často musíme na gynekologické preventivní prohlídky

Analýzou dat bylo zjištěno, že 63 (54,31 %) dívek ví, že gynekologickou preventivní prohlídku je nutno absolvovat 1x ročně, 48 (41,38%) dívek si myslí, že 2x ročně, 3 (2,59%) dívky by gynekologa navštívily 1x za dva roky a 2 (1,72%) dívky by gynekologa navštívily v jiném časovém údaji než bylo nabídnuto.

Graf 16 Jak často na gynekologické prohlídky

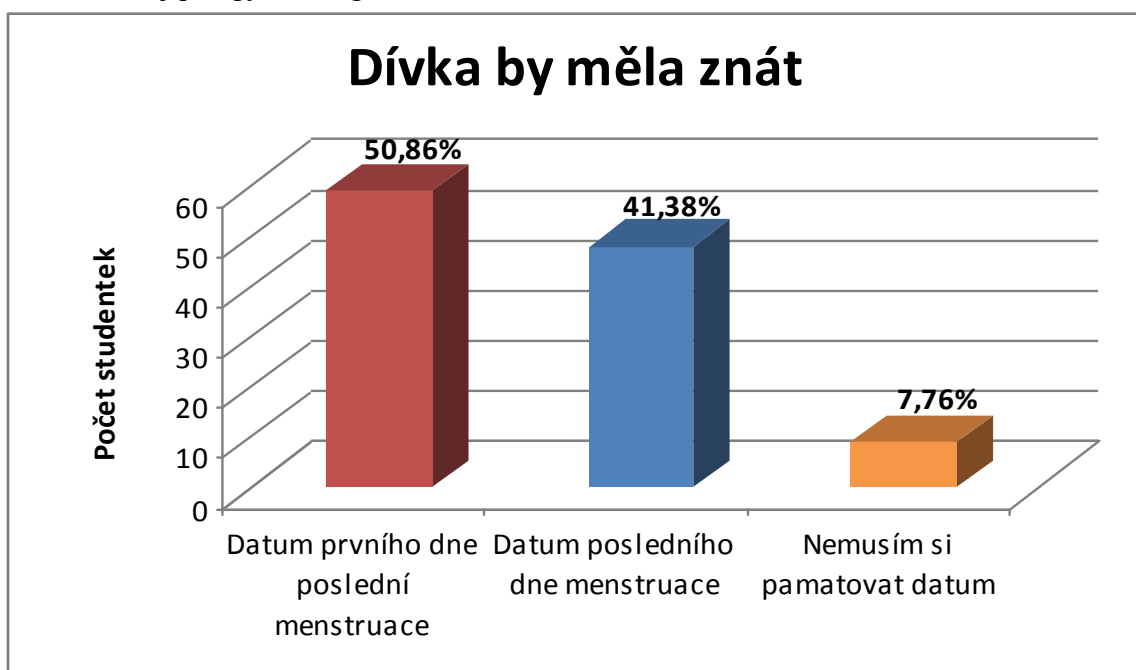
Tabulka 16 jak často na gynekologické prohlídky

Preventivní gynekologická prohlídka je		
	Počet studentek N	Relativní četnost v %
1 x za rok	63	54,31%
2 x za rok	48	41,38%
1 x za 2 roky	3	2,59%
Není nutná	0	0%
Jiný časový interval	2	1,72%

Před gynekologickou prohlídkou budu znát

Analýzou dat bylo zjištěno, že 59 (50,86%) dívek si myslí, že při gynekologické prohlídce má znát první den své poslední menstruace, 48 (41,38%) dívek si myslí, že má vědět datum posledního dne menstruace a 9 (7,76%) dívek si myslí, že u gynekologické prohlídky nemusí znát žádné datum týkající se menstruace.

Graf 17 Údaj pro gynekologa

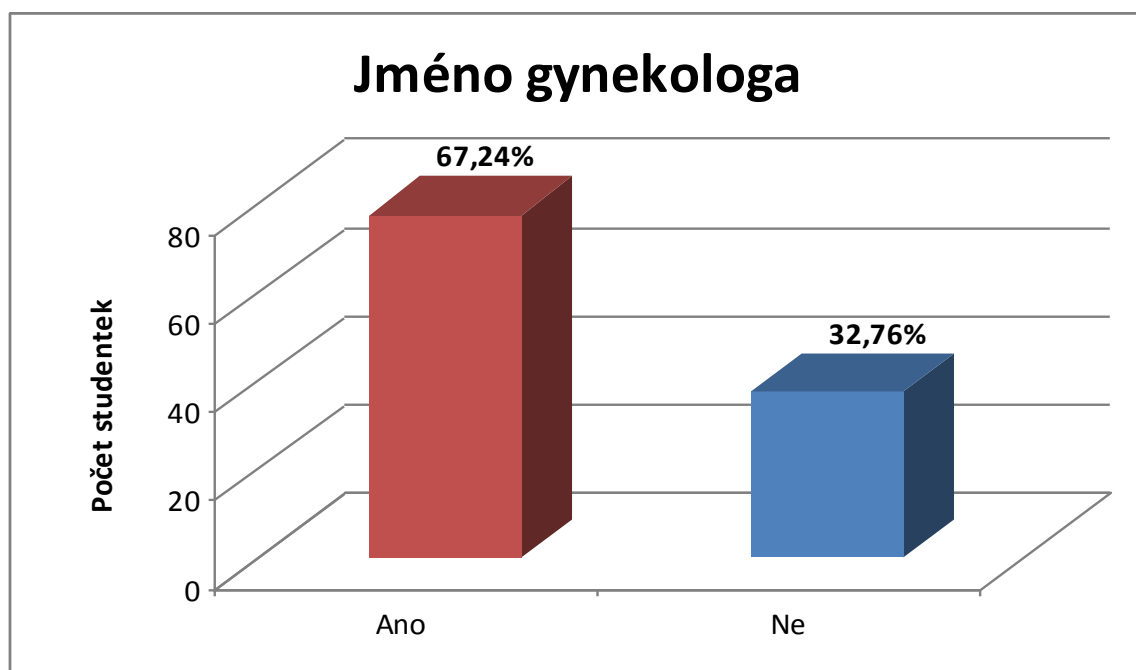
Tabulka 17 Údaj pro gynekologa

Dívka by měla znát		
	Počet studentek N	Relativní četnost v %
Datum prvního dne poslední menstruace	59	50,86%
Datum posledního dne menstruace	48	41,38%
Nemusím si pamatovat datum	9	7,76%

Znám jméno gynekologa ve svém městě

Analýzou dat bylo zjištěno, že 78 (67,24%) dívek zná jméno gynekologa ve svém městě a 38 (32,76%) dívek bohužel ne.

Graf 18 Jméno gynekologa

Tabulka 18 Jméno gynekologa

Znám jméno gynekologa		
	Počet studentek N	Relativní četnost v %
Ano	78	67,24%
Ne	38	32,76%

Součást gynekologické prohlídky

Tato položka v dotazníku byla zadána v tabulce a dívky křížkem označily ten úkon, o kterém si myslí, že je součástí preventivní gynekologické prohlídky.

Analýzu jsme zaznamenali do tabulky.

Tabulka 19 Gynekologická prohlídka se skládá z

	ANO	NE	NĚKDY	NEVÍM
Rozhovor lékaře s pacientkou (anamnéza-choroby v rodině, první menstruace...)	108	0	6	1
Vyšetření zevního genitálu pohledem	61	13	21	13
Vyšetření pomocí gynekologických zrcadel	81	3	14	12
Ultrazvukové vyšetření	42	8	54	4
Prohlídka obou prsů	32	13	49	11
Odběr krve	19	23	55	8
Předepsání antikoncepce	57	0	56	0
Vyšetření per rectum (přes konečník)	16	35	38	19
Vyšetření per vaginam (pochvou)	89	0	14	9
Cytologické vyšetření (stěr buněk z povrchu čípku vatovou štětičkou)	65	1	31	14

Umíte vysvětlit význam pojmů

Tato otázka v dotazníku byla vědomostní. Studentky měly vysvětlit význam pojmů menarche, telarche a pubarche. Ze všech vyplněných dotazníků pouze 4 dívky odpověděly správně a to jen na první dva pojmy, 2 dívky odpověděly správně na první pojem, 8 dívek odpovědělo špatně na všechny pojmy a zbývajících 102 dívek odpovědělo, že neznají význam ani jednoho z těchto pojmů.

Poslední položka v dotazníku byla otevřená. Respondentky měly možnost vyjádřit svůj názor na význam gynekologické prohlídky.

Možnost využít svůj názor na význam gynekologické prohlídky

Analýzou dat bylo zjištěno, že možnost vyjádřit svůj názor na tuto položku v dotazníku využilo 110 dívek.

Vybrané odpovědi respondentů jsou citovány v kapitole 3 diskuse.

3 DISKUSE

Závěrečná práce měla přispět ke zjištění, jak zodpovědně dívky přistupují ke gynekologické preventivní prohlídce a jestli je v podvědomí mladých žen význam těchto prevencí. Zda mají přehled jaká vyšetření jsou součástí prohlídek, v jakých časových intervalech a od kdy vůbec je nutno začít na gynekologii docházet. Mapovali jsme také znalosti a přehled v oblasti antikoncepce, jen okrajově jsme se dotkli některých odborností. Byla získána celá řada zajímavých a někdy i překvapujících informací, které odhalily oblasti, ve kterých jsou pravděpodobně značné rezervy týkající se výukových programů ve školách nebo zlepšení edukační činnosti.

Z celkového počtu respondentů 116 (100%), z kterého se vycházelo v celém výzkumném šetření bylo 40 (34%) dívek navštěvujících gymnázium, 30 (30,26%) dívek navštěvujících střední pedagogickou školu a 46 (46,40%) dívek navštěvujících střední zdravotnickou školu. Věková struktura respondentů byla v rozmezí od 15 do 18 let.

Prvním cílem bylo zjistit, zda dívky vědí, kdy by měly začít chodit na gynekologické prohlídky, jestli mají představu o významu a nutnosti těchto prohlídek. Kdo a která kritéria ovlivňují výběr jejich gynekologa, zda dívkám záleží na pohlaví lékaře. Zjistili jsme, že 28 (24,13%) dívek se poprvé vypraví ke gynekologovi, když začne menstruuovat, 63 (54,31%) dívek po zahájení pohlavního života, 64 (55,17%) dívek při zdravotních potížích, 8 (6,89%) dívek z jiného důvodu a pouze 1 (0,86%) dívka nemá potřebu gynekologa navštívit. Toto zjištění je uspokojivé, vypovídá o tom, že dívky zodpovědně přistupují ke svému zdraví a prevenci. Při výběru gynekologa dá 47 (40,51%) dívek na doporučení maminky, 11 (9,48%) dívek na doporučení kamarádek, 60 (51,72%) dívek se rozhodne při výběru gynekologa samo, 7 (6,08%) dívek si nechá poradit od někoho jiného a ani jedna dívka nedostane doporučení od porodní asistentky. Překvapující je zjištění, že většina dotázaných se o výběru svého gynekologa rozhodne sama, velká část dívek se dokáže svěřit mamince a ta pak ovlivní jejich výběr. Toto zjištění potvrzuje, že v současné době je téma sexuálního a pohlavního života věcí, o které se mluví v rodinách, ve školách a bez předsudků. Zjištění, které není moc uspokojivé, je fakt, že ani jedna dívka nedostala doporučení k výběru gynekologa od porodní asistentky. Zde jsou rezervy v oblasti edukací, které by měly probíhat již na základních školách a pak dále na školách středních. Do podvědomí mladých lidí je nutno dostat význam porodní asistentky jako edukátorky

v oblasti sexuálního zdraví a prevence. Dalším zjištěním bylo, zda dívkám při výběru gynekologa záleží na jeho pohlaví nebo nikoli. 38 (32,76%) dívek by volilo za svého gynekologa muže, 28 (24,14%) dívek ženu a nejvíce dívek 50 (43,1%) odpovědělo, že na pohlaví gynekologa nezáleží. Toto zjištění svědčí o tom, že v současné době dívky pravděpodobně k tomuto vyšetření přistupují bez předsudků, ostych jde stranou. Záleží jim na zdraví a bezpečnosti v sexuálním životě, ne na pohlaví gynekologa.

Dalším cílem bylo zjistit, jaký mají dívky přehled o vyšetřovacích metodách při preventivní prohlídce, informace týkající se menstruace a antikoncepce při prvním pohlavním styku. Dívkám byly nabídnuty možnosti vyšetření, která se mohou provádět při gynekologické preventivní prohlídce. Některé dívky tuto položku nevyplnily kompletně. Zajímavé zjištění je, že 54 (50%) dívek si myslí, že ultrazvukové vyšetření se provádí jen někdy, 42 (38,88%) dívek odpovědělo vždy, 8 (7,40%) dívek odpovědělo, že se neprovádí vůbec a 4 (3,70%) dívky neví, zda je ultrazvukové vyšetření součástí preventivní prohlídky. Na položku v tabulce týkající se cytologického odběru z povrchu děložního čípku odpovědělo 65 (58,55%) dívek ano, je součástí preventivní gynekologické prohlídky, 1 (0,90%) dívka odpověděla ne, 31 (27,92%) dívek někdy a 14 (12,61%) dívek neví. Celkově lze zhodnotit přehled dívek v této oblasti za dostačující. Další dotaz se týká věku dívek při první menstruaci, kdy 77 (66,38%) dívek mělo první menstruaci mezi 12 – 13 rokem. Tento údaj jsme porovnali s výsledky šetření v disertační práci „Nástup menarche u dívek na Přerovsku a ovlivňující faktory“, kde ve studii V. Vránové byl průměrný věk nástupu menarche 12,47. Údaj je z roku 2006. Pro porovnání údaj z roku 2011, kdy ve své práci L. Skácelíková zjišťovala přesný věk dívek při první menstruaci. Došla k závěru, že průměrný věk dívek při první menstruaci je 13 let. Při srovnání výsledků je patrné, že ani s odstupem pěti let se průměrný věk dívek při první menstruaci neliší, což se potvrdilo i v našem šetření.

Zajímavým zjištěním byla položka týkající se informace ohledně datumu poslední menstruace. Otázka v dotazníku byla položena v tom smyslu, který údaj by dívky měly při gynekologické prohlídce znát. Zda datum prvního dne poslední menstruace, odpovědělo 59 (50,86%) dívek, nebo datum posledního dne menstruace 48 (41,38%) dívek nebo si nemusí pamatovat žádné datum, na což odpovědělo 9 (7,76%) dívek. Polovina dotázaných sice odpověděla správně, ale zde jsou rezervy opět v edukační činnosti. Dívky by měly přesně

vědět, který údaj je pro gynekologa důležitý pro správnou diagnostiku eventuálně řešení problému se kterým dívka přichází.

Antikoncepci u prvního pohlavního styku použilo 46 (39,66%) dívek, 25 (21,55%) dívek mělo nechráněný první pohlavní styk a 35 (30,17%) z dotázaných dívek zatím nemělo pohlavní styk, tudíž se nemohly k této otázce vyjádřit. Provedli jsme srovnání s výsledky výzkumu v bakalářské práci „Reprodukční zdraví v období adolescence“, kde ve studii L. Školoudová uvádí, že antikoncepci při prvním pohlavním styku použilo 50% dotázaných respondentů, dívek i chlapců. Tato čísla jsou srovnatelná s čísly celorepublikovými, kde ve studii „Antikoncepční chování českých žen“ více než polovina žen zkoumaného souboru použila při prvním pohlavním styku nějakou antikoncepční metodu. Z výzkumu vyplývá, že dívky a mladé ženy jsou informovány o možnostech antikoncepce při prvním pohlavním styku, přistupují k sobě a ke svému zdraví zodpovědně. Další položkou bylo, jaký druh antikoncepce dívky nejčastěji volí. Hormonální tablety užívá 52 (44,83%) dívek, kondom 25 (21,55%) dívek, 4 (3,45%) dívky volí přerušovanou soulož a 34 (29,31%) dívek uvedlo, že neužívá antikoncepci, protože doposud neměly pohlavní styk. Opět jsme provedli srovnání se studií „Antikoncepční chování českých žen“, kde nejčastější antikoncepční metodou využívanou při heterosexuálním styku je hormonální antikoncepce, druhou nejčastější metodou je používání kondomu. Výsledky našeho zkoumání jsou tedy srovnatelné s výsledky celorepublikovými a potvrdily současný trend v této oblasti.

Další položka v dotazníku zjišťovala věk dívek při první gynekologické prohlídce. Z celkového počtu 116 dotázaných respondentek již gynekologickou prohlídku absolvovalo 83 (71,55%) dívek, z toho nejvíce v 15 ti letech 28 (33,74%) dívek a v 16 ti 23 (27,71%) dívek. Výsledky jsme porovnali s diplomovou prací L. Skácelíkové „Využití antropologie v primární a komunitní péči o ženu v reprodukčním věku“, kde 54,63% dívek navštívilo gynekologa poprvé v 15 ti letech a 28,3% dívek v 16 ti letech. Výsledky jsou tedy srovnatelné a vypovídají o tom, že dnešní dívky přistupují ke gynekologické prevenci velmi zodpovědně. Jako vědomostní otázku jsme zařadili vysvětlení pojmů týkajících se pohlavního dospívání. Dívky měly vysvětlit význam pojmů menarche, telarche a pubarche. Došli jsme k překvapujícímu závěru. Z celkového počtu 116 dotázaných respondentek 102 (87,93%) dívek odpovědělo, že neznají nebo neumějí vysvětlit ani jeden z těchto pojmů. Toto zjištění vede k tomu, že dívky mají přehled v oblasti antikoncepce,

znají gynekology ve svém okolí, ale mají mezery vědomostní. Vede to k zamyšlení, jestli je výuka biologie a sexuální výchovy již na základních školách dostačující a zda není vhodné zaměnit pedagoga za odborníka v dané problematice.

Poslední položka v dotazníku byla otevřená a respondentky měly možnost vyjádřit se k nutnosti a významu gynekologické prevence. Většina odpovědí byla pozitivních a dívky na gynekologickou prevenci kladou velký důraz. Cituji: „Je nutná, je to prevence jako každá jiná, proto by každá dívka měla podstoupit pravidelnou prohlídku i v případě, že si myslí, že nemá žádné problémy“, „Myslím si, že je nutná, i když žádné problémy nemáme. Hlavně proto, abychom předešly chorobám. Vyšetření není bolestivé“, „Myslím, že preventivní prohlídky pravidelně jsou nutné, protože my si dovnitř nevidíme, nevíme co se nám tam může tvořit“ a další pozitivní odpovědi. Názory na preventivní gynekologické vyšetření byly shodné ve většině případů, dívky raději volí cestu nemocem a komplikacím předcházet, než podstupovat nepříjemnou léčbu.

ZÁVĚR

Z celkového počtu respondentů 116 (100%), z kterého se vycházelo v celém výzkumném šetření navštěvuje gymnázium 40 (34,48%) respondentů, střední pedagogickou školu 30 (25,86%) a střední zdravotnickou školu 46 (39,66%) respondentů. Věková struktura je 15 – 18 let.

Prvním cílem bylo zjistit, zda dívky vědí, kdy by měly začít chodit na gynekologické prohlídky. K tomuto cíli byla zaměřena tabulka a graf 15. Bylo zjištěno, že 28 (24,13%) dívek začne chodit na gynekologické prohlídky, když začnou menstruuovat, 63 (54,31%) dívek po zahájení pohlavního života, 64 (55,17%) dívek při zdravotních potížích, 1 (0,86%) dívka označila možnost, že gynekologické prohlídky nejsou nutné a 8 (6,89%) dívek na gynekologické prohlídky začalo chodit jindy. Z šetření vyplývá, že dívky mají dobrý přehled o nutnosti včasného zahájení gynekologické prevence. Na základě zjištěných údajů lze konstatovat, že **cíl 1 byl splněn.**

Druhým cílem bylo zjistit, zda dívky znají všechna vyšetření, která jsou součástí gynekologické prohlídky. Na tento cíl byly zaměřeny výsledky v tabulce 19. Z odpovědí je zřejmé, že dívky, které již gynekologickou prohlídku absolvovaly, mají dobrý přehled o její skladbě. Jako nejčastěji volenou možnost co vše je součástí gynekologické prevence volily rozhovor lékaře s pacientkou, vyšetření zevního genitálu pohledem, vyšetření pomocí gynekologických zrcadel, předepsání antikoncepce, vyšetření per vaginam a cytologické vyšetření. Nejisté odpovědi označily u ultrazvukového vyšetření, prohlídky prsů a vyšetření per rektum. Na základě zjištěných údajů můžeme konstatovat, že **cíl 2 byl splněn.**

Třetím cílem bakalářské práce bylo zjistit, kdo nebo co ovlivňuje výběr gynekologa. Výsledky šetření v grafech a tabulkách 12, 13 byly zaměřeny k tomuto cíli. Bylo zjištěno, že doporučení známých nebo kamarádek by při výběru gynekologa využilo 84 (72,41%) dívek, rodinná tradice (gynekolog maminky) 34 (21,31%) dívek, volba gynekologa podle místa bydliště 25 (21,55%) dívek, doporučení na internetu 4 (3,44%) dívky. Samotnou návštěvu u gynekologa u 47 (40,51%) dívek doporučila maminka, u 11 (9,48%) dívek kamarádka, 55 (51,72%) dívek se rozhodlo k návštěvě samo, ani jedna dívka neoznačila možnost doporučení porodní asistentkou a 7 (6,08%) dívek dostalo doporučení někoho jiného. Z šetření vyplývá, že dívky před první návštěvou gynekologa nejčastěji využívají

doporučení známých a k absolvování své první gynekologické prohlídky se rozhodnou samy. Na základě těchto zjištěných údajů můžeme konstatovat, že **cíl 3 byl splněn.**

Čtvrtým cílem bylo zjistit věk dívek při první gynekologické prohlídce. K tomuto cíli byly zaměřeny výsledky šetření prezentované v grafu a tabulce 10. Bylo zjištěno, že nejčastější věk dívky u gynekologické prohlídky je 15 let, 28 (33,74%) dívek, 16 let 23 (27,71%) dívek. Výsledek tohoto šetření je srovnatelný s celorepublikovým průměrem věku dívek při první gynekologické prohlídce. Na základě těchto údajů lze konstatovat, že **cíl 4 byl splněn.**

Posledním pátým cílem bylo zjistit, jaký druh antikoncepce dívky volí při svém prvním pohlavním styku. Výsledky šetření v tabulkách a grafech 6, 7 byly zaměřeny k tomuto cíli. Antikoncepci u svého prvního pohlavního styku použilo 46 (39,66%) dívek, nepoužilo 25 (21,55%) a zbývajících 35 (30,17%) dívek ještě nemělo pohlavní styk, tudíž nepoužily žádnou antikoncepci. Nejčastěji používanou antikoncepční metodou mezi dotazovanými respondentkami při prvním pohlavním styku je hormonální antikoncepce 52 (44,83%) a kondom 25 (21,55%) dívek. Dívky se před svým prvním pohlavním stykem chrání a jsou dostatečně informovány o antikoncepčních metodách. Na základě těchto zjištěných údajů lze konstatovat, že **cíl 5 byl splněn.**

Všechny cíle byly splněny.

Doporučení pro praxi:

- Včasná informovanost dospívajících dívek o nutnosti a významu gynekologické prevence, liberální a otevřený přístup k sexuální výchově.
- Základ edukace vycházející z rodiny, navazující spolupráce již na základních školách, dostatek odborného materiálu k výuce, dostatečně erudovaný pedagog nebo odborník z praxe – např. porodní asistentka.
- Možnost využití edukačního materiálu na školách, poskytnutí informací o možných následcích, která sebou nedostatečná a podceňovaná prevence může přinášet.

Pro praxi bych doporučovala pro lepší orientaci v dané oblasti vytvoření edukačního materiálu pro dospívající dívky.

Edukační materiál by měl obsahovat:

- doporučení, kdy poprvé na gynekologii
- jak se na takové vyšetření dívka připraví (vhodné oblečení – sukně)
- co si sebou má vzít (kartičku pojištěnce, menstruační kalendář)
- možnosti volby a výběru gynekologa
- možnosti antikoncepce
- obrázková dokumentace

LITERATURA A PRAMENY

CITTERBART, K. et al., *Gynekologie*, 1 vyd. Praha: Galén a UK v Praze, Karolinum, 2001, 278 s. ISBN 80-7262-094-0 (Galén), ISBN 80-246-0318-7 (Karolinum)

CYRAN, W., *Dospívám v ženu*, 1 vyd. Praha: Ivo Železný, 1997. 174 s. ISBN 80-237-3207-2

GREGOROVÁ, P., WEISS, P., UNZEITIG, V., CIBULA, D., *Antikoncepční chování českých žen, Česká gynekologie*, 2010, roč. 75, č.2, 159 s. ISSN 1210-7832

Gynekologické preventivní prohlídky [online] . [cit. 2011-03-13] .

Dostupné na: <http://www.sexus.cz/gynekologicke-preventivni-prohlidky>

Gynekologie [online] . [cit. 2011-03-05] .

Dostupné na: <http://www.blog.gynekologickeordinace.cz/o-gynekologii/>

HOŘEJŠÍ, J., *Gynekologické problémy u děvčátek a dospívajících dívek (Informace pro rodiče)*. 1 vyd. Praha: Grada, 2003. 129 s. ISBN 80-247-0553-2

Kolposkopie [online] . [cit. 2011-03-22] .

Dostupné na: [http:// www.ulekare.cz/clanek/kolposkopie-1027](http://www.ulekare.cz/clanek/kolposkopie-1027)

Kvasinkové infekce [online] . [cit. 2011-03-21] .

Dostupné na: <http://www.ordinace.cz/clanek/kvasinkove-infekce-pochvy/>

LAJDOVÁ, A., BOTÍKOVÁ, A., *Podíl porodní asistentky při ochraně a udržování zdraví, Sestra*, 2010, č.3, [online] . [cit. 2011-03-17],

Dostupné na: <http://www.zdn.cz/clanek/sestra/podil-porodni-asistentky-pri-ochrane-a-udrzovani-zdravi-zen-450456>

MACHOVÁ, J., HAMANOVÁ, J., *Reprodukční zdraví v dospívání*. 1 vyd. Praha: H&H, s.r.o., 2002. 197 s. ISBN 80-86022-94-3

MICHALÍČKOVÁ, R., *Specifika práce sestry v gynekologické ordinaci, Sestra*, 2010, č.6,[online] . [cit. 2011-03-15],

Dostupné na: http://www.zdn.cz/clane/sestra/specifika-prace-sestry-v_gynekologicke-ordinaci-273363

POLÁKOVÁ,M., *Práce sestry na gynekologické ambulanci z pohledu porodní asistentky, Moderní babičtví*, 2005, č.7, [online] . [cit.2011-03-17],

Dostupné na :<http://www.levret.cz/publikace/casopisy/mg/2005-7/index.php?c=16>

ROB, L.,MARTAN, A.,CITTERBART, K. et al., *Gynekologie*, 2. doplněné a přepracované vydání. Praha:Galén, 2001, 2008. 319s. ISBN 978-80-726 2-501-7

Právní normy pro gynekologii a porodnictví [online] . [cit.2011-03-20] .

Dostupné na :<http://www.levret.cz/doskolovani/pravo/index.php>

SKÁCELÍKOVÁ, L., *Využití antropologie v primární a komunitní péči*, diplomová práce, Trenčinská univerzita, 2011, 86 s.

ŠKOLOUDOVÁ, L., *Reprodukční zdraví v období adolescence*, bakalářská práce, Fakulta zdravotnických věd Univerzity Palackého v Olomouci, 2010, 69 s.

Ultrazvuk v gynekologii [online] . [cit.2011-03-12] .

Dostupné na:[gynekologie pt.cz/pages/gynekologicky ultrazvuk](http://gynekologie.pt.cz/pages/gynekologicky-ultrazvuk)

VRÁNOVÁ, V., *Nástup menarche u dívek na Přerovsku a ovlivňující faktory*, disertační práce, 2004, 160 s.

SEZNAM TABULEK A GRAFŮ

Graf 1	Počet dotázaných studentek	22
Tab. 1	Počet dotázaných studentek	22
Graf 2	Dotazované školy	23
Tab. 2	Dotazované školy	23
Graf. 3	Věk dívek při první menstruaci	25
Tab. 3	Věk dívek při první menstruaci	25
Graf 4	Věk dotázaných studentek	26
Tab. 4	Věk dotázaných studentek	26
Graf 5	První pohlavní styk	27
Tab. 5	První pohlavní styk	27
Graf 6	Použití antikoncepce u prvního pohlavního styku	28
Tab. 6	Použití antikoncepce u prvního pohlavního styku	28
Graf 7	Druhy antikoncepce	29
Tab. 7	Druhy antikoncepce	29
Graf 8	Sexuální výchova	30
Tab. 8	Sexuální výchova	30
Graf 9	Absolvování gynekologické prohlídky	31
Tab. 9	Absolvování gynekologické prohlídky	31
Graf 10	Věk dívek při prvním gynekologickém vyšetření	32
Tab. 10	Věk dívek při prvním gynekologickém vyšetření	32
Graf 11	Pohlaví gynekologa	33
Tab. 11	Pohlaví gynekologa	33
Graf 12	Kritéria ovlivňující výběr gynekologa	34
Tab. 12	Kritéria ovlivňující výběr gynekologa	34
Graf 13	Doporučení k výběru gynekologa	35
Tab. 13	Doporučení k výběru gynekologa	35
Graf 14	Nutnost gynekologické prohlídky	36
Tab. 14	Nutnost gynekologické prohlídky	36
Graf 15	Kdy na gynekologické prohlídky	37
Tab. 15	Kdy na gynekologické prohlídky	37

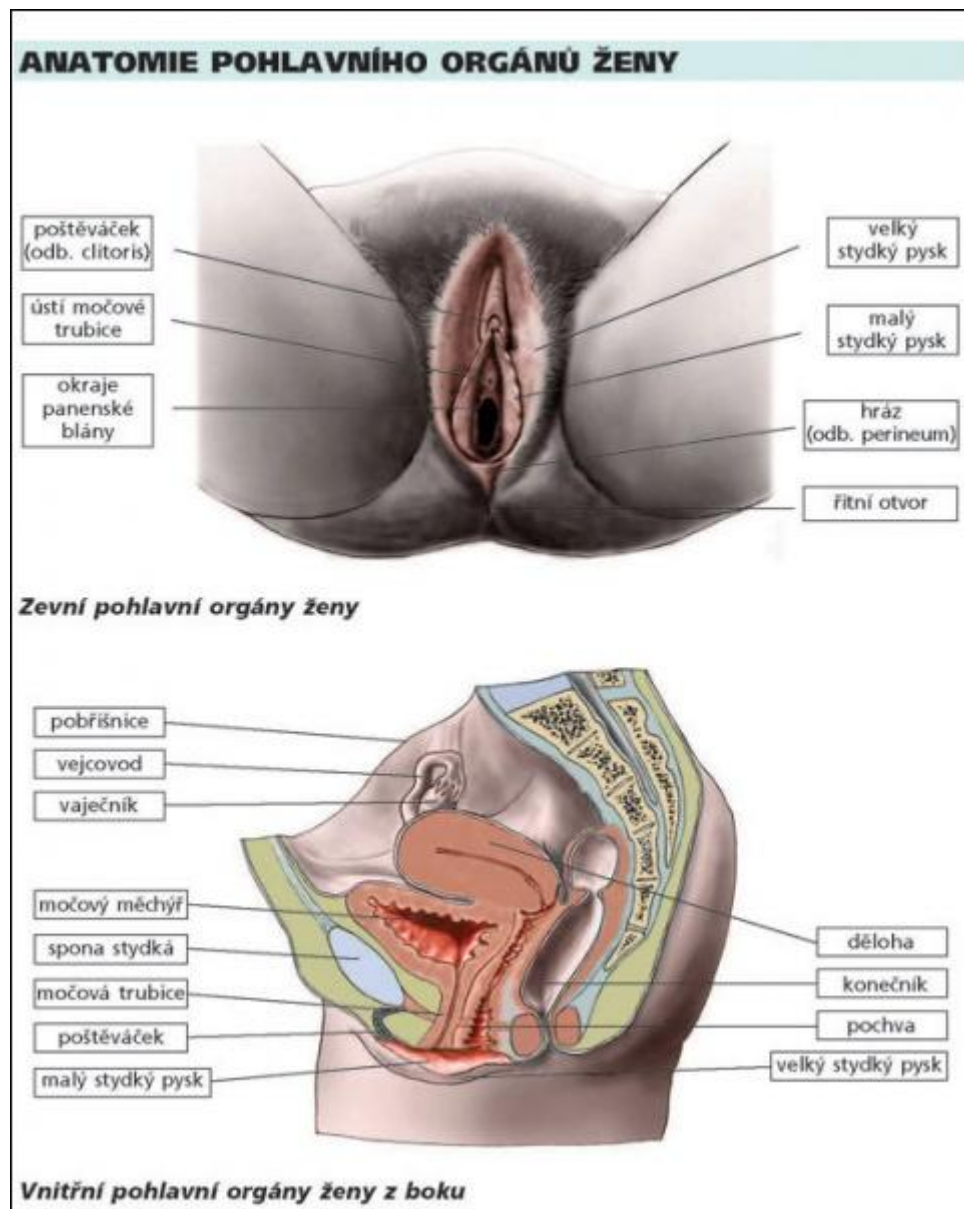
Graf 16	Jak často na gynekologické prohlídky	38
Tab. 16	Jak často na gynekologické prohlídky	38
Graf 17	Údaj pro gynekologa	39
Tab. 17	Údaj pro gynekologa	39
Graf 18	Jméno gynekologa	40
Tab. 18	Jméno gynekologa	40
Tab. 19	Gynekologická prohlídka se skládá z	41

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1	Anatomie pohlavního orgánu ženy	55
Příloha 2	Odběr cytologie	56
Příloha 3	Gynekologický vyšetřovací stůl, kolposkop	57
Příloha 4	Gynekologické vyšetřovací křeslo	58
Příloha 5	Ultrazvuk	59
Příloha 6	Žádost o povolení výzkumu	60
Příloha 7	Povolení provedení výzkumu na škole	61
Příloha 8	Dotazník	63

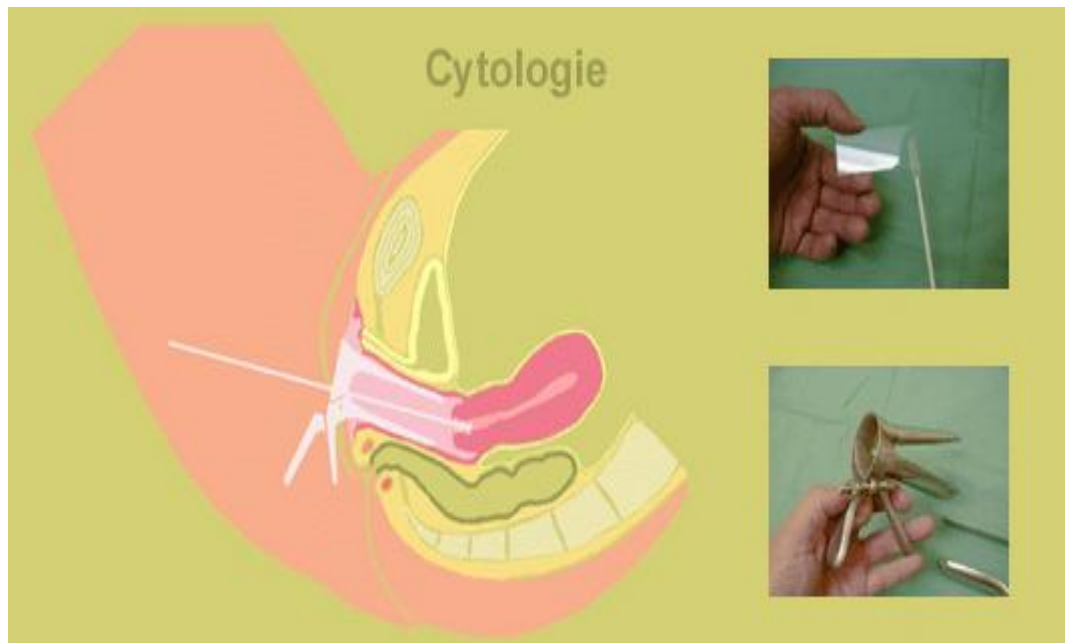
Příloha 1 Anatomie pohlavního orgánu ženy

Převzato: www.google.cz

Příloha 2 Odběr cytologie

Převzato: www.google.cz

Příloha 3 Gynekologický vyšetřovací stůl, kolposkop

Převzato: www.google.cz

Příloha 4 Gynekologické vyšetřovací křeslo

Převzato: www.google.cz

Příloha 5 Ultrazvuk

Převzato: www.google.cz

Příloha 6 Žádost o povolení výzkumu

Věc:Žádost

Vážená paní ředitelko, řediteli,

Studuji 3.ročník Fakulty zdravotnických věd UP Olomouc – obor Porodní asistence. Chtěla bych Vás poprosit o spolupráci při výzkumné činnosti. Žádám studentky na Vaší škole o vyplnění anonymního dotazníku, který poslouží k výzkumu o úrovni znalostí a o informovanosti studentek středních škol o nutnosti prvního gynekologického vyšetření, antikoncepci a prevenci. Získané údaje použiji v mé bakalářské práci.

Za kladné vyřízení a spolupráci děkuji.

Lenka Látalová, v.r.

posluchačka 3.roč. kombinované formy Porodní asistence

Fakulta zdravotnických věd UP Olomouc

latalova.lenka@seznam.cz

V Přerově dne 25.11.2010

S umožněním dotazníku:

Souhlasím

Nesouhlasím

Razítko školy a podpis ředitele školy:

Příloha 7 Povolení provedení výzkumu na škole

Věc: Žádost

Vážená paní ředitelko, řediteli,

Studuji 3.ročník Fakulty zdravotnických věd UP Olomouc – obor Porodní asistence. Chtěla bych Vás poprosit o spolupráci při výzkumné činnosti. Žádám studentky na Vaší škole o vyplnění anonymního dotazníku, který poslouží k výzkumu o úrovni znalostí a o informovanosti studentek středních škol o nutnosti prvního gynekologického vyšetření, antikoncepci a prevenci. Získané údaje použiji v mé bakalářské práci.

Za kladné vyřízení a spolupráci děkuji.

Lenka Látalová, v.r. *latalova lenka*
posluchačka 3.roč. kombinované formy Porodní asistence
Fakulta zdravotnických věd UP Olomouc
latalova.lenka@seznam.cz

V Přerově dne 25.11.2010

S umožněním dotazníku:

Souhlasím

Nesouhlasím

Razítko školy a podpis ředitele školy:

Gymnázium Jana Blahoslava a
Střední pedagogická škola,
Přerov, Denisova 3
751 52 Přerov
-1-

Věc: Žádost

Vážená paní ředitelko, řediteli,

Studuji 3.ročník Fakulty zdravotnických věd UP Olomouc – obor Porodní asistence.
Chtěla bych Vás poprosit o spolupráci při výzkumné činnosti. Žádám studentky na Vaší škole o vyplnění anonymního dotazníku, který poslouží k výzkumu o úrovni znalostí a o informovanosti studentek středních škol o nutnosti prvního gynekologického vyšetření, antikoncepci a prevenci. Získané údaje použiji v mé bakalářské práci.

Za kladné vyřízení a spolupráci děkuji.

Lenka Látalová, v.r. *Látalová Lenka*
posluchačka 3.roč. kombinované formy Porodní asistence
Fakulta zdravotnických věd UP Olomouc

V Přerově dne 25.11.2010

S umožněním dotazníku:

Souhlasím

Nesouhlasím

Razítko školy a podpis ředitele školy:

Mg. J. Pátek
Střední zdravotnická škola Hranice
okres Přerov - Mokovane pracovníště Přerov
nám. Přerovského povstání 2804, 750 00 Přerov

Dotazník

Příloha 8 Dotazník

Dotazník

Vážené studentky,

Studuji 3. ročník Fakulty zdravotnických věd UP Olomouc – obor Porodní asistence. Žádám Vás o vyplnění anonymního dotazníku, který využiji k výzkumu o informovanosti a úrovni znalostí studentek středních škol o nutnosti prvního gynekologického vyšetření, antikoncepci a prevenci. Získané údaje využiji v mé bakalářské práci s názvem První gynekologické vyšetření.

Odpovědi označte křížkem, do textu je možno dopisovat, u otázek je možno více správných odpovědí. Odpovídejte prosím pravdivě. Za vyplnění dotazníku předem děkuji.

Lenka Látalová

1. Jakou školu navštěvujete?

- gymnázium
- střední pedagogickou školu
- střední zdravotnickou školu
- jinou.....

2. V kolika letech jste měla první menstruaci?

- v 11 ti letech
- ve 12 – 13 ti letech
- ve 14 – 15 ti letech
- jindy (prosím uveďte v kolika letech).....

3. Kolik je Vám let?

- 15 let
- 16 – 17 let
- 18 a víc

4. Měla jste již pohlavní styk?

- ano
- ne

5. Použila jste u první pohlavního styku antikoncepci?

- ano Proč?.....Jakou?.....
- ne Proč?.....

6. Jakou antikoncepci používáte?

- antikoncepční tablety
- kondom
- přerušovanou soulož
- jinou (uved'te).....
- žádnou

7. Kdo Vám prováděl sexuální výchovu?

- byla součástí biologie na základní škole
- rodiče
- informace jsem získala z internetu
- ze sexuální výchovou jsem se nesetkala

8. Už jste byla na gynekologickém vyšetření? Kolik Vám bylo let?

- ano.....
- ne

9. Co si myslíte, že je součástí gynekologické prohlídky?(odpověď označte křížkem)

	ANO	NE	NĚKDY	NEVÍM
Rozhovor lékaře s pacientkou (anamnéza-choroby v rodině, první menstruace...)				
Vyšetření zevního genitálu pohledem				
Vyšetření pomocí gynekologických zrcadel				
Ultrazvukové vyšetření				
Prohlídka obou prsů				
Odběr krve				
Předepsání antikoncepce				
Vyšetření per rectum (přes konečník)				
Vyšetření per vaginam (pochvou)				
Cytologické vyšetření (stěr buněk z povrchu čípku vatovou štětičkou)				

10. Vybrala byste si za gynekologa muže nebo ženu?

- muže Proč?
- ženu Proč?
- na pohlaví lékaře nezáleží

11. Podle čeho byste si vybírala gynekologa?

- doporučení známých, kamarádek
- rodinná tradice(gynekolog maminky)
- podle místa bydliště
- doporučení na internetu

12. Kdo Vám doporučil návštěvu gynekologa?

- maminka
- kamarádka
- nikdo, rozhodla jsem se sama

- porodní asistentka
- někdo jiný (kdo?).....

13. Je ve Vašem věku preventivní gynekologická prohlídka nutná?

- ano
- ne
- nevím

14. Víte, kdy byste měla začít chodit na gynekologické prohlídky?

- když začnu menstruovat
- po zahájení pohlavního života
- při zdravotních potížích (silná a častá menstruace)
- gynekologické prohlídky nejsou nutné
- jindy (uveďte kdy).....

15. Preventivní gynekologická prohlídka je:

- 1x za rok
- 2x za rok
- 1x za dva roky
- když nemám potíže , tak není nutná
- jiný časový interval (uveďte prosím jaký).....

16. Před gynekologickou prohlídkou byste měla znát:

- datum prvního dne poslední menstruace(měsíčky)
- datum posledního dne menstruace(měsíčky)
- žádné datum si nemusím pamatovat

17. Znáte ve svém městě nějakého gynekologa? Jestli ano napište jeho jméno.

- ne
- ano Mudr.....

18. Umíte vysvětlit význam pojmů?

- menarche.....
- telarche.....
- pubarche.....

19. Napište svůj názor na gynekologické vyšetření, jestli je vůbec nutné a má význam v případě, že nemáte žádné potíže.....
.....
.....